

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi

MAHLAS

İki Aylık Kùltür Edebiyat Dergisi

Sayı 17 / Kasım - Aralık 2018

İMTİYAZ SAHİBİ

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi
Adına Okul Müdürü
Mahmut Yelek

TETKİK EDEN

Süleyman Ocakcı

EDİTÖR

Mehmet Fatih Tiftik
Muhammet Yusuf Kutlu

YAZAR-ŞAİR

ÂKİF - M. Akif Sinan
KUTLU - M. Yusuf Kutlu
YÂRE - Mustafa Eray Karabulut
DİRİLİŞ ERİ - Mehmet Fatih Tiftik
PASİF DİRENİŞÇİ - Y. Furkan Denizler
BARSLANİD - Ömer Faruk Büyükarıslan
MERDÜMGİRİZ - C. Mehmed Akif Balcı
DALGIN SEYYAH - Mustafa Yusuf Pişkin
BEYEFENDİ - Furkan Emre Karabulut
HİKMETHAN - Hikmethan Aldırmaz
İRMEGÂN - Mehmet Akif Baydemir
HALDUN - Muhammed Halit Yürük
DİYARBEKRÎ - Ahmet Tarık Aksan
KULABERİ - Süleyman Ocakcı
HUMA - Yusuf Esad Özgüner
DERÛNİ - M. Zahid Yavuz
SİMURG - Abdullah Gacı
YAĞMUR - Safi Öztürk
ÂSİF - M. Bilal Koşar

Editörden

*“Sen bir taze haber gibi gelmiştin unutmadım
Her gelişin bir taze haberdi, unutmadım”*

Yıllar geçtikçe tazelenen bir heyecanla, o gelişlere duyduğumuz sonsuz özlemle, unutmamak adına bir kere daha buluştuk Mahlas'ta. Bu sayıda yeni şair ve yazarlarımız da katıldı bizlere. Bu heyecanı yeniden yakalaya bildiğimiz için şükürler olsun. Yeni şair ve yazarlarımız yazdıkça kendilerini geliştireceklerdir.

Bu sayıda özellikle okunması gerektiğini düşündüğüm bir yazı var: “BAİHL Dergi Kültürü Üzerine”. Söylemek istediğimiz bir çok konu burada güzel bir şekilde işleniyor.

Taptaze haberleri unutmamak duasıyla...

İçerik

Soğuk (I)	06
İnfilâk Vesikalığı	11
Rahat Bir Uyku	15
Hayat Değiştiren Metro	20
Hüznün Yankısı	22
Tavandaki Yıldızlar	23
BAHİL Dergi Kültürü Üzerine	30
Aşkın Halleri	36
İkrâr	38
Pranga	42
Barslanı	43
Şiir	44
Borç	45
Ses	46
Şakacıktan Bir Ömür	48
Düzen	50
Şiir	51
Çelişkili Gece	52
SEN...	53
Haliç'e Nazır	54
Ay Işığının Altında	56

Fotoğraf: DİRİLİŞ ERİ

Soğuk (I)

Soğuk, zemherinin ortası... Dışarıda kurşun yağmuru bir tipi var. Sokaklar çok karanlık ve gecenin korkunç sessizliği tüm mahlûkatı ihtirmiş, hükmü altına almıştı. Dışarıdan gelen tek tük sesler, birkaç saatte bir kez devriye için dolaşan jandarma arabalarının ve çok uzaklardan, dağların eteklerinden kopup gelen köpeklerin sesleriydi. Kar yağarken rüzgârın şiddetlenmesi tüylerini ürpertiyordu. Düşen tanelerinin ansızın yön değiştirmesi, arada bir de önündeki cama yönelmesi yüzünü çevirmesi için yeterli bir sebepti. Cam çatlayacak kadar soğuk, bir köşesinden içeriye giren havaya karşı da çaresiz.

Üst katta kimsecikler yok. Kar yağışını çok sevdiği için loş ışıkta soğuğa rağmen dışarıyı seyretmek için üst kata çıksa da hiç böylesiyle karşılaşmamıştı. Sanki dışarıda düşenler kar tanesi değil, insan tenine değse delip

geçecek incecik ve soğuk taşlar. Arada bir, bu hissettiği ürpertinin verdiği rahatsızlıktan olacak, hemen yanı başındaki mavzerini yokluyordu. Hiç karşılaşmayı ummadığı bir rahatsızlık anında ona güven verecek bir şey...

Ayağa kalktı, odanın içinde birkaç adım attı, aşağıdan gelen sesleri dinledi. Gelen sadece mütemadiyen süren bir volta sesiydi. Dikkat kesildi, başka bir şey duyamadı. Demek ki diğerleri, o yukarı çıkarken olduğu gibi kâğıt oynayıp sigara içmeye devam ediyorlardı.

Bu evin iki katı vardı. Girişte geniş bir sofa ve bu sofaya açılan birkaç odayla beraber üst katta da birkaç kapı mevcuttu. Eve ilk kez girecek biri için ürkünç bir yerdi. Bu ürkünçlük belki de evin uzun yıllardan beri terk edilmiş vaziyette durmasından dolayı ortaya çıkıyordu. Ancak böyle zamanlarda sığınacak

yer arayan çeteler ve eşkıyalar için bulunmaz nimetti. Böyle zamanda açıkta kalmak demek, ölüm demektir. Kimsenin cesedini dahi bulamayacağı bir ölüm.

Alt katta, sofada herkes altına odalardan bulduğu yastık ve minderleri sermiş oturuyordu. Burada yaklaşık on beş kişi vardı. Diğerleri evin diğer odalarındaydı. Kimisi kümelenmiş sessizce sohbet edip oyun oynuyor, kimisi ise kendi halinde düşünüyordu. Ortadaki soba, sofayı gayet güzel ısıtmıştı. Buğulu camlardan inen damlalar her ne kadar bu adamlar fark etmese de harikulade bir görüntü ortaya koyuyordu.

Üst katta dolaşırken sıkıntıyla tekrar oturdu, düşünmeye başladı. Burada üşümeye başladığı halde aşağıya inmek istemiyordu. Bu adamların hepsi zırcahildi, tek düşündükleri şey ganimet kaldırmak ve zevklerini tatmin etmektir. Hiçbirisiyle muhatap olamıyor, sadece bazılarıyla kısaca “nerelisin, kaç yaşındasın, ana-baban ne iş yapardı?” kabilinden muhabbete girebiliyor ancak aynı sorularla karşı karşıya kalmaktan çok sıkıldığı ve yakından tanımadığı insanların yanında kendini rahat hissedemediği için bu adamların yanından olabildiğine uzaklaşıyordu.

Birkaç hafta önce gördükleri hâlâ kafasında canlıydı. Zifiri bir gecede alevlerin semaya nasıl yükseldiğini, daha birkaç

saat önce konuştuğu annesinin, kardeşlerinin evlerinde ve gözleri önünde nasıl yanarak can verdiklerini hatırlıyor, tüyleri ürpe-riyordu. Can kardeşiyle sohbet ederken ansızın gelen bağırışma sesleriyle irkilip her zaman buluştukları ceviz ağacının altından köye dönmüşlerdi. Tüm evlerden alevler çıgırıyor, yalvarma sesleri gökyüzünü inletiyordu. Canlı namına ne varsa canı alınıyor, yalnız kadınlar ve erkekler sıralı ve karşılıklı olacak şekilde belli bir yerde toplanıyordu.

Ayağa kalkıp koşmaya başlamıştı. Gözlerinden yaşlar süzülürken yüzünde hiçbir korku belirtisi yoktu. Köye doğru hızla yol alırken can kardeşi koldundan tutup onu yere sermişti. “Dur ulan” demişti, “kendini mi öldürteceksin!”

—Ölsem ne olur bu saatten sonra birader, ölmek daha iyi bundan sonra!

—Bekle...

İnsanlar meydana yığılırken kalan başka biri olmadığından emin oldukları zaman adamlar alaycı bakışlarla sıradakileri süzüyorlardı. Hâlâ evlerden çöküntü sesleri geliyor, hayvanların telef olmamak için nasıl çabaladığı sarîh biçimde duyuluyordu.

Başlarındaki adam bineğinin heybesinden bir matara çıkarıp bir şeyler içmeye başladı.

Ateşlerin ışığı altında yere damlayan kıpkızıl damlalar toprağı ıslattı. Kopuk bir kahkaha duyuluyordu. Ansızın sıradaki köylülerden sonuncusu, önünde volta atan eşkıyalardan birini yere sererek kasaturasını tam kalbine sapladı. Alttaki adam can çekişirken bıçağı saplayanın sırtında dört el silah patladı. İki ceset üst üste öylece kaldılar.

Herkesin suratında bir korku ifadesi, kimseden ses çıkmıyordu. 5 el silah sesi daha duyuldu, her seferinde sıradakilerden birisi yere düşmüştü. Adamlardan birisi meydanda dört dönerken eğilip kalbinde bıçak saplı duranın nabzını yokladı. Ayağı kalktı, elinde tuttuğu tüfeğini sağa sola sallayarak bağırmaya başladı, emrindekilere birtakım talimatlar verdiği anlaşılıyordu. Adamını öldüren köylünün cansız bedenine nefretle vurdu.

Çığlıklar yine başlamıştı. Sıradaki adamlar hâlâ yanan ve yarısı kül olmuş bir evin içine sokuluyor, kadınların ise bazıları bir kenara ayrılıp diğerleri de bu eve doğru yol alıyordu. Binek hayvanların birinden bir sandık indirildi. Evin içinde belki de yüz kişi bulunuyordu. Uzaklardan seçemediği halde anne ve babasının bunların içinde olmaması en büyük temennisiydi.

Az önce bağırın adam bir sigara yakmıştı, sigarasının ucuyla sandıktan çıkardığı dinamitin fitilini ateşledi, kahkahalar atarken yarım ağızla bağırıyordu. Hasan, insanların nasıl çırpındıklarını o kadar mesafeden görebiliyordu. Evin çevresindeki adamlar silahlarını doğrulttukları sırada bir kez daha ateş için emir vererek elindeki dinamiti evin içine salladı. Gece parladı, sesler keşildi.

Ansızın bu düşüncelerden

sıyrıldı. Karanlık odada yalnız bir mum yanıyordu. Dışarı baktı, kar biraz da olsa yavaşlamıştı. Midesi bulanıyordu, ne yapacağını bilemez olmuştu. Olduğu yerde çöktü. Tüfeği yere düştü, bir dizini dikerek sırtını duvara yasladı. Kendini tutması gerekirdi, içeri aşağıdakilerden biri girerse ömrübillah kurtulamazdı. Başını yukarı kaldırdı, hayır asla ağlamaması gerekirdi. Boğazında bir şeyin tıkanmış olduğunu hissetti. Nefes almakta güçlük çekiyordu. Annesi babası ve her tanıdığı orada ölmüştü, artık yapayalnızdı. Yaşamamanın ne gibi bir manası vardı? O herifler kimlerdi, bir insan nasıl bu kadar aşağılık olabilirdi? Doğrulmak için çabaladı, tüfeğine dayanarak cama yöneldi. Camı açtı, korkunç gecenin sessizliği suratına olanca kuvvetiyle çarpıyordu. Bir süre hiçbir şey düşünmeden durdu. İşte, burası böyle bir dünyaydı demek ki. Herkes ölürdü, herkes ölmüştü, o da ölecekti. Ağır ağır camı kapattı ve odadan çıktı. Mum hâlâ yanıyordu.

Aşağıda adamların birkaçı uyurken, kapıda adamın biri nöbetçi diye duruyordu, elindeki hançerle daima yanında taşıdığı ve "Sultan" ismini verdiği kalın sopasını yontuyordu. Kendini en yakın hissettiği Yusuf Emmi'sinin yanına gitti. İki üç gün önce sarıldığı sigaralarının dışarıda yürürken yağmur dolayısıyla ıslanmış olmasına sövüyordu. Bu emmi, esmer, beyaz sakallı bir adamdı.

Herkese olmayacak laflar atar, bu yüzden kimse onunla pek içli dışlı olamazdı. Tek yakınlık gösterdiği kişi şu karşısında oturan, bıyıkları daha yeni yeni terleyen gençti.

Emmi sessizce sordu:

—Nasılsın bakalım, yeğenim?

—...

—Bana bak...

Yavaşça başını doğrulttu. Ne kadar saklamak istese de suratından üzgün olduğu anlaşılıyordu.

—Ne oldu oğlum, yine ne oldu?

—...

—Hasan'ım, unutamadın gitti şu geceyi... Kendini harap ettin, yapma böyle!

—Elimde değil...

Adamın yüzüne baktı; yorğun gözlerinin altında morarmış halkalar gördü. Henüz ona neler yaşadığını sormaya cesaret edememişti. Yalnız bir defa, başındaki sarığını çıkardığını, saçlarının başının ortalarından önüne kadar olmadığını ve orada yarık gibi bir izden ortaya çıkan kırışıklıkları görmüştü. Zamanında rütbeli bir asker olduğunu biliyordu. Hatta diğer herifler arasında öylesine abartılıyordu ki uzun bir mesafeden attığı bıçağını hedefinin tam gözüne soktuğunu dahi duymuştu. Adam sırtına şefkatle vurdu.

—Ölenle ölünmez evlat, ölünmez...

Bir süre daha sessizlik

oldu, neden sonra Yusuf Emmi, Hasan'ı doğrulttu.

—Haydi, biraz uyumaya çalış, olur da şu kara fırtına biterse yarın gidecek çok yolumuz var. Bitkin düşmeyesin.

Elini cebine soktu ve karşısındaki delikanlıya birkaç tane kuru incir verdi. Tekrar elindeki tütünle uğraşmaya koyuldu. Buradan sonra Hasan'ın da konuşmak için isteği kalmamıştı. Kalktı. Kapının yanında nöbet bekleyen adam volta atıyordu. Loş ışık altında ağzındaki dumanla farklı şekiller çıkarabilmek için çabaladığı belliydi. Suratı çok acayip şekillere giriyordu. İsteddiği şekli oluşturamayınca, yüzünü ekşiterek “Sultan” ile dumanı dağıtıyordu.

Hasan, oturdu. Yanı başındaki reisleri derin derin nefes alırken hırıltılar çıkararak uyuyordu. Arada Emmi'nin sövmelerini duyduğu oluyordu. Sayısı

elliye bulmayan bu adamların ne amaçla bir araya geldiğini dahi bilmiyordu. Bir şekilde bunların arasında kendini bulmuştu. Can kardeşi Baran hatırına geldi. Onun sayesinde hayattaydı, onun cesedi ise bir dere kenarında çürüyor olmalıydı.

Dinamitin patlamasıyla alevler içinde saçılan insan uzuv parçaları düşüyordu. Geriye kalan kadınların elleri bağlanıp hepsi sıraya dizildi. Dinamiti atan adam oturup elindeki içkisini bitene değin içmeye devam etti. Evde ölmeyenlerden gelen inleme sesleri evin biraz içerisine giren birkaç adamın silahlarının patlamasıyla kesildi. Koca köyde yanmayan bir şey kalmayana dek ateşin hükmü sürdü. Siyah gökyüzünde, beyaz bir yıldızın bulutların arasında süzülmesi, akan kanın kızılığında yansdı. Et kokusu her yerdeydi.

Merdümgiriz

İnfilâk Vesikalığı

Hışımla karışık bir edayla çıktı kütüphaneden. Saatlerce çalışmasına rağmen araştırması için elle tutulur bir şeyler yapamamıştı. Zamanın gazetelerini incelemiş fakat istediğini bulamamıştı. İçeri girip ders çalışmak için sıra bekleyen, somurtmaktan veya pişkince sırtmaktan yüzleri paslanmış lise talebelerine "Geçebilir miyim?" diye seslenip yolunu açtıktan sonra sinirli yüzünü kaldırıp gökyüzüne baktı. Dolunaydı kendisini karşılayan. Hava o kadar berrak, o kadar açıktı ki inci gibi parıldıyordu ay. Bu eşsiz tablo keyfini biraz yerine getirdi. Devam etti yürümeye. Montuna biraz daha gömülüp soğuktan çabucak nasibini alan başına beresini giydi ve sıklaştırdı adımlarını.

Meydana vardığında hiç beklemediği bir şekilde, eğlenmekte olan koca bir yığın insanla karşılaştı. Büyük bir şaşkınlıkla

duraksadı. Bu saatlerde işten çıkıp evine varmaya çalışan mutsuz insanların boş bakışlarına maruz kalırdı. Fakat İstanbul'un bu soğuk akşamında yağmurun yağdığı gibi insan yağmıştı buraya. "Tevafuk" deyip geçmek istiyordu, ama içindeki ufak, ancak fazlasıyla kemirgen ve dizginlenemeyen bir his onu burada tutmak için yalvarıyordu. Çoğunlukla yaptığı gibi içine, benliğine uydu. Kalp ile düşünüp akıl ile hissetmek diye adlandırılan o mistik şey bu olmalıydı. Oturmak için bir bank aradı lakin insanlar hepsini kapmıştı. Çimlerden de hayır yoktu kendisine. Evet, bugün de başlamıştı işte üst üste gelmesi canını sıkan şeylerin. Bu sıkıntıyla montunun cebinden paketi çıkardı ve günün ilk dalını yaktı. Dumanlanmayı alışkanlık haline getirmiş birisi olarak son üç gün es geçmenin hüznü kapladı içini. Kendisine şaşırma başlamıştı. Hayatında "asla yapmam" dediği

şeyleri yapmaya başlaması fazlasıyla korkuttu kendisini. Mesela sigara içmesi...

Bu düşünceler içindeyken çektiği ilk nefesi ciğerinden dışarı üflerken istemsizce göğe baktı. Neyse ki ay hâlâ oradaydı. Bir tanıdığı görmüşçesine gülümsedi aya. Birkaç saniye öylece bekledikten sonra ilk küfrünü eden çocuğun utancıyla yüzünü çevirdi. Rezil olma korkusunun verdiği yüz kızarıklığıyla aniden ciddileşti. Daha önemli sorunları olmalıydı yetişkin bir insanın. Örneğin yurda vaktinde gitmeliydi ki dışarıda kalmasın. İçinden ufak bir küfür savurdu yasakçı zihniyetine yurdun. Ne diye son giriş saati koyarlar ki? Bunları düşünürken hâlâ ayakta dikiliyordu ve nâr çubuğu da elindeydi. Racona uymuyordu bu. Ya bir yere oturulacak ya da yaslanarak tüttürülecekti o çubuk. Ayakta olmazdı, asla! Böyle öğrenmişti

abilerinden.

O sanatçı ruhunu ele veren ince çerçeveli metal gözlüklerinin ardından tekrar çevreyi süzdüğünde gözlerine İstiklâl taktı. Fazlasıyla ilgisini çekerek bu cadde. Cadde demek yanlıştı aslında. Bu civardı kendisini çeken. Paris'ten fırlamışçasına sıra sıra mağrurca dikilen binaların büyüğü her zaman unuttururdu derdini tasasını, bir de selâtin camileri. Padişah mirası olan bu özel eserler ne yüce bir sanat barındırıyordu içlerinde...

Otobüse Taksim'den değil de Şişhane'den binmeye karar verdi. İstemese de elindeki sigarayı yere atıp çiğnedi. Aslında fazlasıyla çevreciydi. Ağaçların falan kesilmesine de karşı. Ama dedik ya "asla yapmam" dediği şeyleri yapıyordu. Neyse, başladı yürümeye İstiklâl'e.

İstiklâl'e geldiğinde içinde

ufak bir şüphe belirdi. Acaba Şişhane'den binmese miydi? Bu kadar yürümeye ne gerek vardı ki bunca kütüphanede geçirdiği vakitten sonra. İstibdatçı yurda gidip hızlıca uyku moduna geçmesi gerektiğini söylüyordu o içindeki ufak şüphe. Ama caddenin içine girmesiyle beraber, insan yığınının içinde boğdu o şüpheyi. Adımlarını yavaşlatıp caddenin tadını çıkarmaya karar verdi.

Bir süre yürüdüktan sonra İstiklal'i iki parçaya ayıran tramvay raylarının arasında durdu. Dümdüz bakıyordu caddenin sonuna. Gelip geçen, omzuna çarpan, kalabalığı yararmışçasına ilerleyen insanlardan biri olmadı bu sefer. Durdu ve dinledi ve izledi. Kahkahalar, şarkılar, sarhoşların nâraları birbirine karışıyordu. Nereden geldiği belli olmayan bir insan cümbüşü ilerliyordu, yürüyordu caddede. "Nasıl olur da bu kadar insan mutlu kalabiliyor?" diye düşündü. "Hayatta bu kadar kötü şey, bu kadar pislik, bu kadar lanet olası insan varken neden bunlar bu pisliğin yuvası olan bu civarda zevk peşinde olabiliyor?" Tuhaf şeydi doğrusu bu insanların hayvani bir şekilde eğlenirken kendisinin sabahlara kadar tez yazmak için araştırma yapması. Yazacak bir şeyler bulsa yine kârda olurdu ama hiçbir şey geçmemişti eline haftalardır. Boşa yaşadığını düşündü. Aynı bu insanlar gibiydi haftalardır. Aslında bu kadar narsist değildi. Ama dedik ya "asla yapmam" de-

diği şeyleri yapıyordu. Okuduğu bir kitapta önemli olanın kitapları değil insanları okumak yazıldığını anımsadı. Bunu bir kitaptan okuması fazlaca ironik olmasına rağmen yine de "deneyelim bakalım" dedi.

Her geçenin yüzüne iyice bakıyor, hareketlerine dikkat ediyordu. Şunu fark etti ki bu yüzleri gülen, giyimleri güzel, kültürleri yüksek olan insanlar bir yandan da cüzdanlarını ve çantalarını kolluyorlardı. Evet, aradığı şey bu olmalıydı: Korku! Her insanda bulunan ve her insanın gizlemeye çalıştığı bu duygu iyi bir değer katabilirdi tezine. Peki, insanlar en çok neyden korkardı? Kendisini düşündü. "Yok olmak" diye geçirdi içinden ve ölüm gelip takıldı kafasına. Ölüm büyük bir korkuydu ve bu aralar fazlasıyla revaçtaydı. Ölümden sonrasına inanmayanların bile bir yakını öldüğünde o tabutun önüne geçip cenaze namazı kılmasına ve o noktadan sonra hayatında bir şeylerin değiştiğine pek çok sefer şahit olmuştu. İnsanları içine kapatıp benliğini sorgulama fırsatı veren bu olguyu kullanarak tezini tamamlayabilirdi. Evet, sonunda haftaların getirdiği boşluğu dolduracak konuyu bulmuştu.

Ansızın çanta gibi olan pantolonunda zangır zangır bir titreme hissetti. Agresif bir hareketle çıkarttı telefonunu. Alarmin adı "yurda son giriş" idi. Artık otobüse nereden bineceğinin

pek bir önemi yoktu. Gidip resmi prosedürlerle uğraşmaktansa hiç gitmemek daha cazip geldi kendisine. Döndü arkasını ve yürümeğe başladı meydana. Kütüphanede sabahlamaktı aklındaki.

Meydana varmıştı ki dehşetvâri bir ses ile doldu kulakları. Bu sesi o Amerikan savaş filmlerinden hatırlamıştı veya haber kanallarında görüntüsü tekrar tekrar oynatılan patlamalardan. Evet, bu bir patlamanın sesi olmalıydı. Yüzünü o tarafa çeviriyordu ki yüzü önce yere sonra ise o berrak, açık ve inci gibi gökyüzüne döndü. Dolunay hâla oradaydı. Ve hâla kendisine gülümsüyordu. En son annesinin ona böyle güzel gülümsediğini anımsadı. Sonrasında ise bir mayına basıp şehit düşen uzman çavuş babasını... Acaba kendisi de şehit sayılır mıydı? Zira ilim için gelmişti buralara. Ve ilim için ay-

lardır göremiyordu annesinin ay yüzünü.

Kolunu kaldırdı. O içindeki ufak his yine hareketlenmişti. Ölüm saatini bilmek istiyordu. Saat hayli geç olmuştu. Bu saatte dünyaya veda etmeyi hiç düşünmemişti. Ama asıl hayret içinde olduğu şey ise ölüm için yoldayken ölüme gitmesiydi...

Gözleri sonsuzluğa açılırken şairin sözü kulaklarındaydı: *"Allah insanı iddiasından vurur."*

KUTLU

Rahat Bir Uyku

Dünyanın en büyük denizaltısı olan Akula'da süt, börek, kızarmış patates, balık ekmek, peynir ve zeytinden oluşan zengin kahvaltı mөнüsünün kokusu bütün kafeteryayı sarmıştı. Çalışanlara motive ediciydi ama bir yandan da başlayacak olan yoğun günün habercisiydi. Gece bir şeyler ezberlemek için az uyumuştum. Yarı uyanık bir şekilde tabağıma üç beş yeşil zeytin ve biraz da aşırı yağlı olduğu kafeteryanın girişine kadar gelen kokusundan belli olan kızarmış patatesten aldım. Masalara yönelirken birisine çarptım ama hiç olmamış gibi yürümeye devam ettim. O sırada aklımdan geçen tek şey kalkış vakti bir saat de olsa ertelense ne kadar mutlu olacağımdı. Ama ne var ki oldukça yoğun çalışıyorduk.

Okyanusun on bir kilometre altında bulunan yeryüzünün en derin çukur Mariana tüm dünyadan soyutlanmış bir şekilde keşfedilmeyi bekliyordu ve biz bunun için seçilmiş kişilerdik. Pasifik ve Hint Okyanus-

ları arasında bir dalma-batma bölgesi olduğundan aşırı yüksek basınç vardı. Çalışma alanımızda görülmemiş taşlar veya canlılar bulmak mümkündü. Geçen hafta bulunan solungaçlı ve dört ayaklı, felpiscis diye adlandırılan yeni bir canlı, büyük bir keşif olarak kabul edilmişti ve Akula'da büyük bir hareketlilik meydana getirmişti. İki Amerikalı ve bir Pakistanlının oluşturduğu grup, buluşlarından dolayı ödüllendirilmişti. Benim bulduğum tek gözlü balığın bundan eksik kalır yanı yoktu. Gelgelelim şu, dahi(!) bilim adamları bunun bir tür olmadığını, mutasyon sonucu gözün önünde oluştuğunu söyledi. İçinde birkaç dalış malzemesi ve su olan sırt çantam o kadar da ağır olmamasına rağmen omuzlarımı ağrıtmıştı. Kendimi bildim bileli çelimsiz ve zayıftım, neyse ki bu, suda çevik olmamı sağlıyordu. En arkadaki masada oturan Tunahan'ı gördüm. Bir tebessümle esmer yüzünü döndü. "Uzay! Günaydın!" diye seslendi. "Buraya otursana!" Tunahan, denizaltında benimle beraber

tek Türk'tü. Sadece onla takıldım. İngilizce bilmeme rağmen yabancılarla iş dışında pek konuşmazdım. Tunahan'ın yanına vardığımda tabağını neredeyse bitirmiş olduğunu gördüm. Planlıydı ve hep erken kalkardı. Sadece başını kaldırıp Lacoste saati-ne hafifçe vurarak geç kaldığımı ifade eder bir yüzle baktı bana. Bunu her sabah yapmaktan hiç bıkmıyor diye düşündüm. "Sana da günaydın. Nasılsın?" deyip oturdum. "Ben iyiyim de sen bu haldeyken bugünkü dalışı nasıl yaparız bilemiyorum." Sanki benim suçum! "Hallederiz." dedim ve ağzıma bir zeytin daha attım. "Saat kaçta dalıyoruz?" "Öğleden önce saat onda hazır olmamız gerekiyor. Mike diye bir oğlan da bizimle geliyor." Mike'ı tanıyordum. Sarışın ve fitti. İyi de yüzüyordu, bu yüzden bayağı popülerdi. Kiskanmıyorum desem yalan olurdu. "Öyle mi?" dedim. "Bizi yavaşlatmazsa iyi olur." Güldü. "Neyse, ben kalkıyorum." deyip ağzını mendille sildi. "Hazırlanmayı unutma." dedi ve ayaklandı. "Peki, uyuyakalmazsam..." dedim.

Tunahan'ın beni çağırdıktan sonra yemeğini bitirip beni beklemeden kalkmasına alışmıştım. Dalış aklıma geldi ve canım sıkıldı. Yine birkaç saat boş boş dolanıp ellerim boş, yukarı çıkacaktım. Mike neden bizimle geliyordu ki? Amacı sadece hava atmaktı. Son kalan birkaç patates dilimini ağzıma atıp odama gitmek üzere kalktım. Saate baktım,

iki saatim vardı. Ağzımda yağlı bir tatla yemekhane kokusunu terk ettim. Odamda sandalyeme oturup piyasanın en pahalılarından olan telefonuma bir saat göz attım. Profesyonel dalgıç olarak fena maaş almıyordum ama bir denizaltında yaşadığım için paramı harcamıyordum. Bu yüzden kıyafet, saat, telefon gibi şeyleri en pahalılarından alıyordum. Dolabımda asılı, astronot kıyafetine benzeyen dalgıç kıyafetimi aldım. Farklı alanlarda mütehassıs olan birçok insanın bir araya gelerek ürettiği bu ekipmanlar bir hayli pahalı oluyordu. Hazırlanmak için okyanusa çıkış odasından bir aşama gerideki hazırlanma odasına gittim. Tunahan hazırlanmış bekliyordu. "Bir saat boyunca böyle oturup beklemeyi mi düşünüyorsun gerçekten?" diye sordum. "Ne karanlıkta yat, ne kara düş gör." dedi. Ne demek istediğini anlamadım. "Belki bir gün hazırlıklı olmanın önemini anlarsın!" diye devam etti. Soyunma kabine girip ekipmanlarımı giymeye başladım. Hepsini düzgünce giymek en az yarım saat sürüyordu. Mike da gelip hazırlanmaya başladı. "İyi bir iş çıkaralım adamım!" dedi. "Evet, hep birlikte." diye karşılık verdim. Hepimiz hazır olduğumuzda dalmak için sonraki boş odaya geçtik.

Arkamızda kalan kapı su geçirmemesi için özel üretilmişti. Geri dönüşünüz yok der gibiydi, beni her seferinde bu kapıda bir şeyler uyuz ediyordu. Önümüz-

deki duvar açıldı ve devasa bir basınç âdeta bizi ezmek istercesine içeri doldu. Buna hazırlıklıydık. Tunahan ve Mike ile anlaşarak ayrıldık. Daha yukarıda bulunmayan rengârenk mercanlar, deniz bitkileri ve büyüleyici balıklar görünüyordu. Biraz gezdim. Etrafa kafamdaki küçük ama her yeri aydınlatan ledin yardımıyla göz atarken küçük bir çukur fark ettim. Oraya vardığımda yerde yamyassı bir taşın üzerinde tam ortasına üç tane demir parmak yardımıyla mavi rengi nedeniyle fark edilmesi zor pürüzsüz bir küre tutturulmuştu. Küre de, tutturulduğu taş da, demir parmaklar da kusursuzdu. Küreyi parmaklarımla kavradım. İlk hareket ettiremesem de biraz kuvvetle yerinden çıkardım. Tam küreyi çıkarmakla doğru bir şey mi yaptım derken aniden telsizden Mike'ın solunumunda sorun olduğunu söylediğini ve acil yardım istediğini duydum, önemli olabilirdi. Ekibimden birini kaybetmeyi göze alamazdım. Elimdeki küreyi cebime atıp Mike'ın ayrıldığı yöne fırladım. Onu bulduğumda durumu ciddi gibi gözüküyordu. Solunum ekipmanındaki arızayı anlamadığım için tek çare denizaltına dönmektir. Tunahan da geldi, birlikte Mike'ı denizaltına taşıdık. İçeri girdiğimizde hemen müdahale ettik. Sonrasında kontrol için doktor çağırdık. Mike'ın sağlığında bir sıkıntı olmadığını söylediler. Yine de bugün bir daha dalış yapmamızın uygun olmayacağı söylen-

di. "Teşekkür ederim." dedi Mike. "Siz ikinize hayatımı borçluyum." "Kim olsaydı aynısını yapardı." klişe sözünü söylerken tebesüm ettim. "Sağlığın keşiflerden daha önemli." diye katıldı Tunahan. Ekipmanlarımı çıkarmak için kabine girdim. Ucuz kurtulduk vallahi. Ah! Evet, bir küre bulmuştum, diye düşünerek elimi cebime attım. Elime gelmedi. Cebimi iyice karıştırdım yoktu. Düşürdüm mü!? Mike'ın yanına fırladığımda düşmüş olabilirdi. Cebimden böyle kolayca düşebileceği aklıma gelmemişti. İçimden lanet okudum. Oysaki bu insan veya doğa yapımı küre bir şeyleri değiştirebilirdi belki de. Moralim bozuk, tek laf etmeden odama gittim. Duvarlar üzerime üzerime geliyordu. Hemen internete girdim. "Yüksek basınçta oluşan taşlar" yazıp arattım. Okumaya başladım. Ne var ki kelimelerin yarısından sonrası metamorfik, tektonik, titanyum, zirkonyum gibi benim kapasitemi aşan kelimelerden oluşuyordu. Bundan fayda gelmeyeceğini anlayınca vazgeçtim. Duvarlar hâlâ üzerime üzerime geliyordu. Yıllar sonra câmiada ses getirecek bir şey bulmuşken onu kaybetmiştim. Her şeyden kaçmak istedim o an. Odanın çelik kapısına doğru koştum ve kapıyı sertçe açtım ama kapı kolu elimde kaldı. Sanki bir kürdan gibi kırılıvermişti. Aklıma gelen garip bir fikirle spor salonuna gittim. Sağ elime yirmi kiloluk bir dumbell aldım. Sanki elimde sadece bir kilo vardı. Sol

elimde de denedim. O hâlâ eski gibiydi. Okyanusta küreyi sağ elimle tutmuştum. Düşününce sağ kolumun birden güçlenmesinin başka bir sebebi yoktu. Neyin nesiydi bu taş? Odaya çıktığımda kendimi çok yorgun hissettim. Her şeyi bir kenara bırakıp uyudum. Gürültü ve hareketlilik ile uyandım. Saat akşam sekizdi. Odadan çıktım. Koridorun sonunda kalan Mike'ın odasının önünde insanlar toplanmıştı. Oraya yaklaştım. İki kız kendi aralarında konuşuyorlardı. Birinin ismini biliyordum, Jennifer; kısa boylu, kısa saçlı, iyimser ve güzel yüzlüydü. Konuşmalarına kulak verdim. Lisede izlediğim İngilizce film ve diziler sayesinde genel olarak anlıyordum. "Nasıl olduğu biliniyor mu?" "Hayır, incelemek için yetkililer gelecekmiş. Şu an içeriye kimseyi almıyorlar." "Kötü oldu. Denizaltındaki tek yakışıklık oydu." "Katılmıyorum. Alex isimli bir Amerikalı var. Onunla yarışma..." "Boş yapmaya başladıklarını anladığımda dinlemeyi kestim ve kapıya gidip içeri baktım. Mike

yerde cansız yatıyordu. Ne kan ne de yara vardı. Benim iki kiloluk dumbelli taşıyamayan sağ koluma yirmi kilogram taşıtan mavi kürenin bu işte bir parmağı olabilir miydi? Bunu düşünürken tahminimi doğrulayan bir şey gözüme çarptı. Küre yatağın altından parlıyordu. Demek küreyi Mike almıştı, yani çalmıştı. Düşününce bu açgözlünün cebimde parlak ve pürüzsüz bir küre görünce para için çalması beni şaşırtmazdı. Kapıyı tutan adamın dikkati ona gelen sorularla dağıtılmıştı. Küreyi alacak isem şimdi almalıydım. Harekete geçtim. İçeriye sızıp küreye fazlaca dokunmadan, hemen cebime atıp cebin fermuarını çektim. Mike'a olandan sonra küreye için dikkatli olmalıydım. Odadan çıkiverdim. Beni gören olmuştu ama umursamadılar. Tunahan ile konuşmak üzere onun odasına gittim. Çok heyecanlıydı. Hemen konuşmaya başladı. "Uzay, çok kritik bir olay vuku buluyor" dedi. "Bugün bizim dalış yaptığımız bölgede bir girdap baş gösterdi. Bir

saat kadar sonra bir mega girdaba dönüşecekmiş." "Mega girdap mı?" dedim. "Açıklar mısınız?" "Okyanusta yerden çok sayıda magma çıkması sonucu aşağıdaki ısınan suyun yukarıdaki soğuk su ile yer değiştirmesi ile gerçekleşiyor. Bu girdap Arabistan'ın hava durumunu etkileyebilecek kadar büyük bir girdap iken hemen içinde olan bizim denizaltına neler yapmaz?" "Çözüm yok mu?" "Aşağısı şimdiden ölümcül derecede sıcak olduğu için aşağı inmek söz konusu bile değil. Tek umut birkaç taşıma helikopterinin gelip bu devasa denizaltıyı okyanustan çıkarması." "Gitmem lazım." deyip Mike hakkında tek kelime edemeden çıktım. Arkamdan bir şeyler dedi ama duymadım. Kararlıydım. Girdabın bu olağanüstü şeyler yapan kürenin yerinde olmadığı için oluştuğuna neredeyse emindim. Bunun benim suçum olmasına izin vermezdim. Hayatıma mal olsa bile o küreyi yerine koymalıydım.

Ekipmanlarımı 15 dakikada kuşanıp okyanusa çıkmak için boş odaya girdim. Duvarın açılmasıyla içeriği dolduran su biraz farklıydı. On saniye sonrasında vücudum yanmaya başlamıştı. Dalma ekipmanları yüksek sıcaklığa uyumlu değildi anlaşılan. Yanma hissini unutmaya çalışarak önceden buldum küçük çukura doğru indim. Bir balık sürüsü gördüm. Hangi balık bu sıcakta hayatta kalabilir, diye düşündüm. Dikkatli baktığımda

gözlerime inanmadım. Balıkların hepsi tek gözlüydü. "Bu da size kapak olsun bilim adamları!" diye içimden geçirdim. Bunun gibi çok sıcak sularda yaşadığı anlaşılan tek gözlülere son bir kez daha bakıp aşağı inmeye devam ettim. Bir anda oksijen tüpünden sesler geldi. Kafamda çakan bir şimşekle oksijen tüpünü çıkarıp attım. Tüp uzaklaşıp patladı. Bu sıcakta tüpün sağlam kalıp kalmayacağı öncesinde hiç aklıma gelmemişti. Oksijen yoktu. Ciğerimde ne kaldıysa onunla idare etmeliydim. Küreyi tutan kayaya geldiğimde başım dönmeye başlamıştı. Doğru olanı yaptığımı biliyordum. Küreyi bastırarak yerine oturttum. Yerin sallanması ve sudaki hareketlilik aniden durmuştu. Okyanus sanki yavrusuna kavuşan bir anne gibi sakinleşmişti. Sonra vücudumu üşüme hissi sardı. Bu soğukluğun ölüm soğukluğu değil de suyun soğukluğu olmasını umuyordum. Yukarı baktım. Işıkları yanan denizaltı çok uzak gelmişti. İçindeki telaşlı insanlar gözümün önünde canlandı. Sanırım bu gece de rahat uyuyacaksınız, diye düşündüm.

DALGIN SEYYAH

Hayat Değiştiren Metro

Kasvetli bir Pazar öğle-
siydi. Rüzgâr insanların ruhu-
nu okşuyordu. Güneş bulutların
arasında kaybolmuştu. Raşit,
amcasının evinden çıkmıştı, lâ-
kin ruhunda bir sıkıntı vardı.
Her şey yolundaydı aslında ama
onun için bir şeyler eksikti. Evin
kapısından yavaş yavaş yürü-
meye başladı. İçindeki sıkıntının
nedenini düşünüyordu. Şöyle bir
sokağa baktı. İnsanlar da onun
gibi mutsuz ve huzursuzdu. Ney-
di acaba bu mutsuzluğun hik-
meti? Yürürken düşünüyordu.
En sonunda metro durağına gel-
mişti. Diğer insanlar gibi herkes
mutsuz bir şekilde girip çıkıyor-
du buraya. Yürüyen merdiven-
lere adımını attı ve yavaş yavaş
inmeye başladı. Sonunda ulaştı
metroyu bekleme alanına. İnsan-
ları gördü orada. Hepsi birbirle-
riyle yarışıyor. Her biri o kol-
tuklara oturup rahat bir yolculuk
geçirmek istiyordu. Yaşlıları ve
çocuklu aileleri kim umursardı
ki? Onlar sadece kendileri için

yaşıyordu. Raşit insanları ve ha-
reketlerini gözleyip onların ruh
halini tahmin etmeyi çok sevi-
yordu. Yine insanlara bakma-
ya başladı. Kimilerinin yanında
aileleri, kimilerinin yanında ar-
kadaşları... Bazıları ise yalnızdı.
Raşit bunları içinden geçirirken
bir meltem esmeye başladı. Bu
metronun habercisiydi. İnsanlar
hareketlenmeye başlamıştı. Met-
ro istasyonda durdu. Aniden her-
kes yerinden fırlamıştı. O koltuk-
lara oturmak istiyorlardı. Derken
metro kapılarını açtı ve insanlar
bedevi bir kabile gibi metronun
içine daldılar. Metronun içinde
oturanlar oturdu. Raşit kendini
değerlendirmeye başladı. Hayatı-
na baktı. Büyük bir boşluk var-
dı. Yaşamaktan zevk almıyordu.
Her şeyi isteksiz yapıyor, sadece
kendince büyük gördüğü şeyler-
den zevk alıyordu. Böylece mut-
lu oluyordu. Derin bir nefes aldı.
Ne yapmalıydı? Bu sırada metro
bir sonraki durakta durdu. Sözde
çağdaş olduklarını iddia edenler,

metroya bir önceki durakta olduğu gibi bedevince girdiler. Metro hareket etmeye başladığında aklındakileri unutup insanları gözetlemeye başladı. O anda gözüne yaşlı bir teyze ilişti. En az 60 yaşında olan bu kadın, sol elinde ağır olduğu belli bir poşet taşıyordu. Kadıncağz ayakta zor duruyor, bir eliyle zor bela metronun direğine tutunuyordu. Raşit'in gözü teyzenin hemen yanındaki üç gence ilişti. İki kişi kitap okuyor, biri de telefonuna gömülmüştü. Yer vermemek için yaşlı teyzeyi görmezden geliyorlardı. Raşit içinden sinirlendi. Teyzenin yanına doğru gitti ve poşetleri taşıyabileceğini söyledi. Teyze de bir sonraki durakta ineceğini söyledi, bu nazik teklifi için Raşit'e teşekkür etti. Bunlar yaşanırken metro yeni bir durağa geldi ve insanlar bir sürü gibi giriş çıkış yaptılar. Metro harekete geçtiğinde Raşit'in gözüne bir kız takıldı. Beş, altı yaşlarında olan bu tatlı kız elindeki mor balonla oynuyordu. Mor balonuyla gerçekten çok mutluydu ki belki de şu metroda tek mutlu olan oydu. Etrafına gülücükler saçıyor. Raşit bir iç çekti ve "Keşke ben de çocuk olsaydım!" diyerek bu küçük kıızı izlemeye devam etti. Küçük kızın balonuna olan ilgisinin ve sevgisinin sebebini merak ediyordu. Aniden metro yine durdu. Bir kargaşa içerisinde giriş çıkış işlemi tamamlandı. Metro hareket etti ki o anda yüksek sesli bir ağlama sesi duyuldu. Bu ses küçük kızdan geliyordu.

İnsanlar o kargaşada küçük kızın balonunu patlatmışlardı. Kız hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Annesi kızını yanına çağırdı. Ona bir şeker uzattı. Ağlaması hemen kesildi. O çok değer verdiği balonu için üzülüyordu artık. Raşit'in kafasında bir anda şimşekler çaktı. Küçük kız küçük şeylerle mutlu olmuştu. Raşit de küçük şeylerle mutlu olmayı denemeliydi. "Neden olmasın" diye geçirdi aklından. Metro Üsküdar'a varmıştı. Usulca merdivenlerden çıktı. İçinde büyük bir rahatlama hissetti. Kendine bir simit aldı. Eskiden simidi sevmiyordu. Eskiden onu büyük şaşalı restoranlar mutlu ediyordu. Hâlbuki şimdi bir simitten, o restorandan alamadığı zevki alıyordu. Sahildeki banklardan birine oturdu. Güneş batmaya yelteniyordu. Gök kızıla boyanmış, güneş ise yavaş yavaş veda ediyordu dünyaya. Raşit'in içi rahattı. Saçlarını okşayan rüzgârla birlikte simidinden yiyordu. Güneş batmıştı. Aynı güneş tekrar doğacaktı belki ama o doğuşunda yeryüzünde aynı Raşit'i bir daha bulamayacaktı...

İRMEGAN

Hüznün Yankısı

Ben küçükken her şey çok güzeldi. Evim, ailem, arkadaşlarım, okulum; kısacası hayatım... Gerçekten çok güzel bir evde otururduk. Belki lüks eşyalar yoktu içinde ama biz çok mutluyduk o zamanlar.

Yankı Apartmanı 6 numara... Evimiz üçüncü kattaydı, şirin mi şirin bir balkonu vardı. Etrafı babamın çok sevdiği çiçekleriyle çevriliydi. Her akşam annem çay demler, yanına bir şeyler hazırlar, biz de hep beraber balkonda, sohbet eşliğinde yer içerdik.

Bir kız, bir erkek kardeşim vardı. Ben en büyükleriydim. Bu yüzden sıkça "Asaf, kardeşlerine göz kulak ol!" sözünü işitirdim. Aslında kardeşlerim de ben de öyle üzerine titrenecek çocuklardan değildik. Kimseyle kavga etmez, sakin bir hayat sürerdik. Belki de bize bu sükuneti kazandıran yaşadığımız apartman olmuştu.

Yankı Apartmanı sekiz daireliydi. Birbirinden sakin, mutlu

ve kibar sekiz aile vardı içinde. "Yankı" isminin sebebiyse, birinin soyadının bu olması değildi; apartmanda gürültünün, bağırışların, hakaretlerin değil sevginin, saygının, huzurun ve mutluluğun yankılanmasıydı. İşte ben böyle bir apartmanda büyüyordum.

Haftada bir akşam tüm apartman bahçedeki çardakta toplanır, hanımların hazırladıkları yenilirken sohbet edilir, apartmanın ufak tefek sorunları hakkında konuşulurdu. Herkes birbirine karşı öylesine kibar, öylesine saygılıydı ki böyle bir apartmandan kötü bir insan olarak yetişmek neredeyse imkânsızdı.

Komşuların çocuklarıyla ve kardeşlerimle sokakta oyunlar oynardık. Biz, küçücük çocuklar dahi hiç birbirimizle tartışmaz, huzurlu ve mutlu saatler geçirirdik.

Benim o zamanlar en sevdiğim gün pazardı. Ailecek sofrayı balkona kurardık. Diğer

günlerin aksine o gün mutfakta babam olurdu. Annem teypten sevdiği türk sanat müziği parçalarını açardı. Benim de sanat müziği ve Zeki Müren sevgim işte o günlerde başlamıştı, "Yine Bir Gülnihal"le başlayıp "Böyle Bir Kara Sevda"yla biten o güzel müzik listesiyle... Her yeni şarkıda annemle babamın birbirine olan sevgi dolu bakışlarını görür, onlara imrenirdim. "Ben de büyüdüğümde birini seversem aynı böyle seveceğim." derdim.

Günün devamında babam mahallenin çocuklarını kamyonete bindirir, hepimizi denize götürürdü. O müthiş berraklığıyla Ege'nin güzel sularına... Evimiz arabayla denize on dakikalık mesafedeydi. Yazın neredeyse her pazar girdiğim denizden bir an olsun sıkılmadım, böyle bir doğa mucizesinden sıkılmak mümkün mü?

Ege'nin güzel havasını içime çektiğim o yıllarda ben çok mutluydum. Hayatımın en güzel anlarını orada yaşadım. Sevecen insanlardan güzel dostluklar biriktirdim. Geçim derdimin, fikir çatışmamın ve acılarımın olmadığı o yıllar ne de güzeldi. Ta ki ülkedeki birçok insanın olduğu gibi bizim de hayatımızı değiştiren o güne kadar...

O zamana kadar silah nedir, tank nedir bilmezdim. Babam annem ölmeden önce bize Birinci Cihan Harbi'yle ilgili kahramanlık hikâyeleriyle, eski bir başbakanın askerinin idam ettiğini anlattı. Babam ve annem kızarlardı

hemen ona. "El kadar çocuklara anlatılır mı bunlar hiç?" derlerdi. Aslında yetmiş birdeki darbede ben de varmışım ama o zamanlar annemin kucağında minicik bir bebek olduğumdan hiçbir şey hatırlamıyorum.

İşte biz, küçücük çocuklar babamızın ağzından "Darbe oluyormuş!" lafını duyduktan sonra hiçbir şey anlamamış, neler olabileceğini kavrayamamıştık. Radyodan okunan darbe bildirisi, sokağa çıkma yasağı, babamın sobada yaktığı kitaplar... O günler benim için her yönüyle kâbus gibiydi, bitmek bilmeyen bir kâbus.

Babam radyodan TRT sunucusunu dinlerken sinirden eli ayağı titriyordu. Çok telaşlanmıştı, annemin "Otur, bir sakinleş" ısrarına karşı evin ortasında volta atıyordu. Sesi titriyor, ara ara nefesi kesiliyordu. Niçin bu kadar stresli olduğunu sonralardan anlayacaktık.

Babamı hiç o günlerdeki gibi görmemiştim. Malum kişiyi televizyonda, elinde Platon'un "Devlet" kitabıyla görünce ona küfürler saydırmıştı. Evimizde ilk defa bu kadar tatsız bir hava vardı. Artık eskisi gibi pazar günleri kahvaltıyı balkona taşımıyorduk. Zaten kimse eskisi kadar iştahlı da değildi, hiçbirimizin tadı tuzu yoktu. Sanki hepimiz ağlamamak için kendimizi zor tutuyorduk.

Babam bazı kitapları ve plakları sobada yakmaya çalışınca ağlama seanslarımız başlamıştı. Ben en çok kitaplara üzül-

müştüm, bir de yanıp kül olurken çıkardıkları o yürek burkan ses ve hüznü koku... Ağlamamam için bir sebebim yoktu sanırım. Fakat kardeşimin babam Cem Karaca plaklarını sobaya atarken verdiği tepki ve direnişi daha da üzücüydü. Babamı ikna etmek için çok çabaladı, karşısında durdu ama plakların sobada yanmasına engel olamadı.

Birkaç ay sonra darbe bizim için daha da nefret edilesi bir hal almıştı. Kasabamızdaki ilkokulda öğretmenlik yapan babam ilk önce görevinden alındı, aslında bu olacakların habercisiydi. Babam da başına geleceğin farkındaydı. Bizi her akşam yanına toplar, kendisinin vatanını ne kadar sevdiğini, bizim de onun gibi vatansever olmamız gerektiğini anlatırdı. Çok geçmeden babam hapse attılar, mahallede dedikodu yapan kadınlardan duyduğuma göre babam "komünist"miş, vatanımıza ihanet ediyormuş. Hayır, buna inanamazdım. Ba-

bam vatanını seven bir adamdı, hem onlar babamı benden daha mı iyi tanıyacaktı?

Babam içeri düştükten bir buçuk ay sonra annem ince hastalığa yakalandı. Gözlerinin içi kıpkırmızı, vücudu ateşten daha sıcaktı. Babamdan sonra annem de gitmemeliydi. Bizi bu dünyada bir başımıza bırakmamak için biraz direndi ama babamın mahkeme gününden sonraki gün -mahkemeden on beş yıl hapis kararı çıktı- annemi apar topar hastaneye kaldırdık. Annem o gün öldü, benim duygularıyla beraber.

Artık kardeşlerimle beraber yapayalnızdık. Birkaç ay dayımlarda, halamlarda ve amcamlarda kaldık ama onların durumları bize bakacak kadar iyi değildi. Bu yüzden kardeşlerim ve ben devlete teslim edildik. Bundan sonra yetimhanedeki hayatım başlamış oldu.

Hiçbir yönüyle burası evime benzemiyordu. İnsanlar Yan-

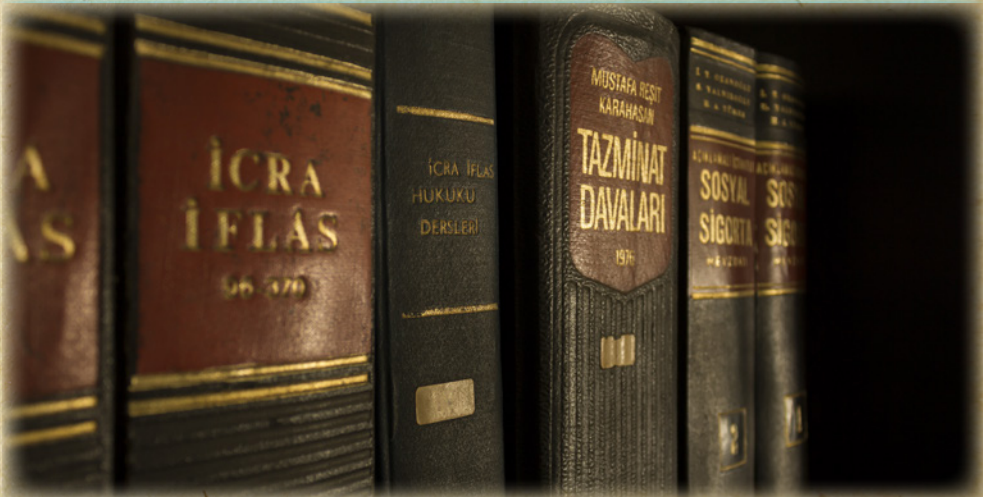

kı Apartmanı'ndaki gibi kibar ve saygılı değildi. On dört yaşındaki bir genç olan ben burada olmayı gururuma yediremiyordum. Eskiden bana imrenerek bakan bazı gözler artık acıma duygusuyla bakıyordu. Buna dayanacak ne gücüm ne sabrım kalmıştı, ben ise bütün bu olanlardan sonra etrafı yakıp yıkmak yerine susmayı tercih ettim. Devamlı ve uzun süreli bir sükut...

Biz yetimhanede iki yıl yaşadıkdan sonra babam hapisten çıkıncaya dek kimseyle konuşmadım. Ne konuşabilirdim ki? Babası vatan haini ilan edilmiş, yetim, boynu bükük bir çocuk... Söyleyecek neyim olabilir? Babamı hapishanenin çıkışında karşılamaya gitmiştik. Çıkan aflu, içerde kaldığı süre göz önünde bulundurulup serbest bırakılmış, avukat öyle dedi. Babamla ilk göz göze geldiğimizde onca yaşanmışlığın patlamasıyla ağlamaya başladım. Boynuma sarılıp beni kucaklarken babam

da ağlıyordu. Babamın belini sıkıca kavramış olan kardeşlerim de. Biz ihtilalin paramparça ettiği bir aileydik, üzgün ve mağrur bir aile...

Babam içeriden çıkınca her şeyin düzeleceğini sanıyordum fakat öyle olmadı. Hatta değişen tek şey evimizde olmamızdı. Ne ben eski ben ne biz eski biz ne de apartmanımız eski Yankı Apartmanı'ydı. Her şey değişmiş, her şey yozlaşmıştı. Apartmana yeni aileler taşınmıştı; bağırان, hakaret eden, kaba insanlar... Ben suskundum, kardeşlerim eskisi kadar gülmüyordu, babam sürekli uzaklara dalıyordu. Hapiste çok kilo vermişti ve bir gün gömleğini giyerken yanlışlıkla odasına girdiğimde sırtındaki işkence izlerine rastlamıştım. Kim bilir ona neler yapmışlardı? Bunu ona sorduğumuzda ya hemen konuyu değiştiriyor ya da derin bir sessizliğe gömülüyordu. Hapisteyken her zaman ailemizi bu hâle babamın ve o kötü suratlı

komutanın getirdiğini düşünerek ikisine de kin beslerdim. Babama karşı o zamanlar hissettiklerim değişiyor ve acıma duygusuna dönüşüyordu ama o adama karşı nefretim hiç değişmedi, gün geçtikçe daha da büyüdü.

Yıllar geçti, liseyi bitirdim, yaşım henüz on sekizdi. Çocukluğum geride kalmış, artık idealeri olan bir üniversite öğrencisi olmuştum. Hukuk okumaya karar vermiştim, adalet tesisinin gerekliliğine inanıyordum. Her ne kadar babam şu sıralar bu konularla ilgilenmese de düşünceleirim onunkilere benziyordu. Hatta birkaç kez beni solcu olmamam konusunda uyarılmıştı ama ben doğru olduğunu düşündüğüm bir şeyden vazgeçemezdim.

Üniversitede solcuların tümünün katıldığı bir şiir toplantısı yapıyordu. Nazım Hikmet'in bir şiiriyle başlayıp Ahmed Arif'in bir şiiriyle biten bir toplantı... Ben içlerinden en çok "İsmet Özel" isimli şairin şiirini beğenmiştim. "Ölürsek bir partizan gibi ölmeliydik" diyordu. Beni çok etkilemiş, yüreğime dokunmuştu. Bir sonraki gün üniversitenin kütüphanesinde bu şairle ilgili birkaç bilgiye ve kitaplarına rastladım. Benim yaşlarımdayken bir komünistmiş ve sonrasında İslâm'la tanışmış.

Küçükken babaannemin öğrettiği birkaç dua ve bir iki kez bayram namazı için gittiğim camide gördüklerim dışında, kimliğimde yazan din hakkında neler biliyordum? Neredeyse hiçbir şey... Ne yapmalı öyleyse? Siz ne

yapardınız bilmiyorum ama ben kasabanın camisine gidip ilk kez gördüğüm imama danıştım. "Dinimi nasıl öğrenebilirim?" diye sordum. O an nasıl utandığımı, nasıl yerin dibine girdiğimi anlatamam. Neyse ki imam anlayışlı biriydi, bana okumam gereken kitapları söyledi ve namaz kılmayı öğretti.

Namaz kılmayı, oruç tutmayı, dinimin gerektirdiği her şeyi yavaş yavaş öğreniyordum. Nasıl kendi inancımın bu kadar uzak olduğumu bir türlü anlamıyordum. Dinî kitapların yanı sıra bu dava uğruna yazan edebiyatçılarla da bir bir tanışıyordum: Abdurrahim Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Sezai Karakoç, Nuri Pakdil ve daha niceleri... Bu güzel davanın güzel insanları... Ben de onlar gibi hakkı hakim kılmak için çabalyan bir nefer olabilirdim.

Dört beş ay önce girdiğim hukuk fakültesinde yine adaletin tecellisi için bulunuyordum fakat bu kez hak bir davaya hizmet ediyordum. Bu davanın neferlerinin haklarını savunan başarılı bir avukat olmalıydım. Bu düşüncelerle çok çalıştım, çabaladım. Üniversiteden birinci olarak mezun oldum.

Diplomayı babama götürdüğümde sevinmiş gibi yaptı ama içten içe benim için endişelendiğini hissedebiliyordum. Sınırım kitaplarımı ya da yazdıklarımı görmüştü. Onun gözünde ben "irticacı, yobaz, geri kafalı" biriydim. Sık sık benim gibilerin

sonunun hapis olacağını söyler, devamdan dönmemi ısrarla öğütlerdi. Oysa ben yolumdan dönmeyi asla aklımın ucundan dahi geçirmiyordum.

Hedefime ulaşmış, başarılı bir avukat olmuştum, elimden geldiğince adaleti sağlamaya çalışıyordum. Belki bu umutsuz bir çırpınıştı fakat önemli olan tarafımın belli olmasıydı. Bu tarafımdan dolayı yıllar sonra cezalandırılacağımı bilmiyordum.

Sene 1997'di, aylardan Şubat... 28. gününde hükümet asker zoruyla indirilmişti. O günden sonra artık bana rahat yoktu. Dava arkadaşlarım bir bir hapse atılıyor, ailelerinden ayrılmak zorunda kalıyorlardı. Buna engel olmalı, karşısında durmalıydım. İşte bu emellerle içeri alınan dostlarımın avukatlıklarını gönüllü olarak üstlendim.

Dava arkadaşlarımı savunurken artık ben de davalıydım. Suçum "irtacai faaliyetlerde bulunmak"mış. Birçok dava arkadaşımın gibi benim davam da aleyhimde sonuçlanmıştı. İşte hikayemin geri kalanı hapishanede geçiyordu.

Hapiste hayat zor, insanlar mutsuzdu. Ben yetimhane-deki sessizliğime bürünmüştüm. Kimseyle konuşmuyor, yatağıma geçip ya kitap okuyor ya da Zeki Müren'in şarkılarını dinliyordum. Her ikisi de benim için eski ve anlamlı alışkınlıklardı. Birinde davamı, fikirlerimi ve arkadaşlarımı; diğesinde ise geçmişimi

ve ailemi hatırlıyordum. Bunlar bana güç veriyor, hayata tutunmamı sağlıyordu.

Burası benim için her zaman kötü şeyler ifade etti. Babam ben buradayken öldü, erkek kardeşim ben buradayken Avrupa'ya kaçtı, kız kardeşim ben buradayken yaşlı bir iş adamıyla evlendi, arkadaşlarım ben buradayken defalarca kez dayak yedi, işkence gördü. Ben buradayken hep çile çektim, yas tuttum. Zeki Müren ben buradayken öldü, gün boyu radyolarda onun şarkıları çalındı, dinleyip dinleyip maziye andım ve bolca gözyaşı döktüm. Tüm hüznümlü olaylar ben buradayken yaşandı ve ben hâlâ hapisteyim, hâlâ esaret altındayım.

Radyodan gelen müzikle, odada bir garip hüznün yankısı yayılıyor. *"Elbet bir gün buluşacağız, bu böyle yarım kalmayacak."* Sizlere yıllardır yaşadığım cezaevinden yazıyorum. Etrafimdaki vatan hainlerinin arasında yaşamaya artık dayanamıyorum. Adaletin fazlasıyla geciktiğine inanıyorum. Her zaman davamın dışarıda yaşamaya devam edeceğini biliyorum ama burada kendimi yararsız ve kıymetsiz hissediyorum. Beni bu zulümden kurtaracak genç nesilleri hasretle bekliyorum.

BEYEFENDİ

Tavandaki Yıldızlar

Güçlü bir el onu odaya itti. Ardından kapıdan bir kilitlenme sesi... Hemen kendini yatağa attı. Yüzükoyun uzandı ve uzun uzun, hıçkıra hıçkıra ağladı. Uzun süre bağırdı ama ne sesini duyan oldu ne de bir gelen. Sonra bir ara kapı açıldı. O da ağlamasını arttırdı ama gururundan kafasını kaldırmadı. Biraz merhamet bekliyordu ama sadece metal yemek tablasının masanın üzerine konulurken çıkarttığı sesi duydu. Sonra kapı tekrar kilitlendi. Bunun üzerine ağlamayı kesti, sırt üstü uzandı yatağa. Tavandaki yıldızları seyretti. Tavanın altına hapsolmuş sahte yıldızları...

Aslında daha yaşı küçüktü. Ama gerçek yıldızların altında kurduğu büyük hayalleri vardı. Ve bu sahte yıldızlar şimdiden o hayalleri yıkmaya başlamışlardı. Bu yüzden bu yıldızları gör-

düğünde ürperirdi. Onlar sahte yıldızlardı. Nine hep "Sahte olan kötüdür." derdi. Ah ninem diye iç geçirdi.

Bu yetimhanede her şey sahteydi. Duvardaki mavi, pembe, mor çizgi film kahramanları mesela. Ona bir canavar gibi gözükürlerdi. Onun için tek kahraman nineydi. Ona yıldızların, ağaçların, kuşların dilini öğreten; uçsuz bucaksız çayırlarda ona özgürlüğü tattıran; hatta belki ona yürümeyi, konuşmayı bile öğreten oydu.

Duvardaki resimler onu çizgi film izlediği ilk güne götürdü. İlk defa orda görmüştü mavi, mor ağaçları. Bağırmıştı "inanmayın sizi kandırıyorlar!" diye. Sonra tekrar bu odaya kilitlenmişti.

Buradaki yalanları, sahteleri gördükçe çıldırıyordu. O gülümsemeyi yıldızlardan, fedakârlığı ağaçlardan, sevgiyi kuşlardan öğrenmişti. Gerçekleri yaşamış, görmüştü. Ama şimdi... Dört duvar arasındaydı.

Ona göre duvarlar insan için en büyük düşmanlardı. O gri renkli, soğuk duvarlar insanı çileden çıkarırdı. Bu yüzden kötü insanlar duvarlar ile arkadaş olurdu. Ama burada daha büyük bir düşmana tanık oldu. Gülümseyen duvarlara... Dışı cıvı cıvı içi kinden kararmış duvarlara...

Bu duvarlar insana dost gözü kürdlerdi ama düşmanlardı. Bu da düşmanların en tehlikelisi değil miydi? "Burada düşmanlar bile sahte" diye düşündü.

Yatağından kalktı. Pencereye yanaştı. Dışarda herkes bir şeylerle meşgul oluyordu. Herkes mutlu gibiydi. Kıskandı, kendi kendini sorguladı. Ben neden böyleyim diye. Bunun cevabı, o şimdilik anlamasa da, onun gerçekleri biliyor olmasıydı. Çünkü gerçekleri bilenler, yalana ve sahteye tahammül edemezlerdi.

HUMA

BAİHL Dergi Kültürü Üzerine

Okuduğunuz kitapların dipnotlarında gösterilen kaynakları hiç kontrol ettiniz mi? Aktarılan ifadelerin, görüşlerin gerçekten atfedilen kitapların belirtilen yerlerinde geçtiğine emin misiniz? Söz gelimi, İslami ilimlere dair bir kitapta, filan surenin filan ayeti diye bize aktaran kişinin bizi kandırma veya hata yapmış olma ihtimali var mı? Maalesef ki günümüzde, Türkiye’de, eser kaleme alan birçok yazar kendini doğru konuşmak zorunda hissetmiyor. Kimisi rahat bir şekilde karşılığı olmayan atıflarda bulunabilirken kimisi henüz yeterince tahkik etmediği, bir iki kitaba göz atılınca yanlışlığı ortaya çıkacak tezler ortaya atıyor. İsim vermeden birkaç örnek zikredebeyim. Sadece Kur’an’dan delil kabul eden meşhur bir ismin kitaplarındaki ayetlerin bir kısmı dipnotta gösterdiği yerlerde değil. Hadi bu nispeten büyük sıkıntı oluşturmayacak bir şey. Çünkü ayetin nerede geçtiğinin delil olması açısından bir farkı yok. Ama

verdiği hadislerin tahririni de yanlış yaptığı yerler var. Bir hadisin hangi kitapta bulunduğu hadisin değerlendirilmesi açısından oldukça önem taşıdığını düşünürsek bunun bazı sıkıntılar doğuracağına hak veririz. Fakat durumun vahametini göstermesi açısından bu örnek de çok yeterli değil. Tefsir alanında çok meşhur başka bir isim bir ayet hakkında, “İlk dönem tefsirlerinin hiçbirinde bu şekilde yorumlanmamış, bu yorum filan kitapla başlamıştır.” diyor ve bunun üzerinden çıkarımlara girişiyor. Ancak söylediği kitaptan önce yazılmış ilk dönem tefsirlerinden birini açıp bakıyoruz ki tam da söylediği şekilde yorumlanmış.

Bu örnekler artık kültür haline gelmiş -belki de, maalesef, kültür haline gelememiş- bir telif alışkanlığını göstermek üzere verilmiş tikel meselelerdir. Belki bu meselelerin çok büyük öneme sahip olmadığı düşünülerek durumun vahameti gözden kaçabilir. Fakat bu örnekleri bir bütüne uy-

gulayıp düşündüğümüzde, Türkiye'deki entelektüel seviyenin, ilmi dakikliğin gelişimi açısından ne denli ciddi bir kültür eksikliği yaşadığımız görülecektir.

Kaleme alınan eserlerde yukarıdaki gibi örneklere rastlamak bize neyi gösterir? Bu sorunun cevabı yukarıda bahsettiğim kültürün bileşenlerini verecektir bize. İlk olarak, bazı kimselerin eser telif ederken bilerek veya farkında olmadan okurlara yanlış bilgi verdiği bir vakıa olarak önümüzde durmakta. Farkında olmadan yanlış bilgiler verilmesi iki şekilde açıklanabilir: Bilgisizlik veya ihmal. Birinci ihtimal eser yazmanın kolay cüret edilebilecek bir iş haline geldiğini, ikincisi ise bir getirisinin olmadığı düşüncesini gösterir. Öte yandan, eğer bilerek böyle yanlış bilgiler veriliyorsa bu da yine yazarın bu ince ayrıntıları kimsenin fark etmeyeceğini düşündüğünü aşikâr kılar. Bu durumun sebebi öncelikle kitapların okur bulamaması, yaygın bir okuma kültürünün olmamasıdır. Bugün yazılan bir eseri okuyan kaç kişi çıkıyor ki içlerinden bazıları himmet edip eleştirel bir gözle verilen bilgileri, düşünceleri tetkik etsin? Azımsanmayacak bir okur kitlesi oluşsa, bu kitle okuduklarını tartışmalara, çay muhabbetlerine konu etse, kitap yazarları birbirlerinin yazdıklarını takip etse, gerektiğinde bir eser üzerine eleştiri kaleme almayı bilse, bu eleştiri yazıları da okurunu bulsa, haklı eleştiriler eleştirilen kişinin itibarını zede-

se; kitap yazmak öyle basit, kolay ve ihmal edilebilir bir iş olur mu? Yani kitap yazan kişi yazdığının kelimesi kelimesine okunacağını ve bunun kendisine iyi veya kötü bir getirisinin olacağını farkında olsa yazılan eserler zaman geçtikçe kalite kazanmaz mı?

Eskiler [men ellefe feğad istehdefe] demişler. Yani telifte bulunan kişi hedef tahtasına oturur. Yazı yazmak basit bir iş değildir. Yaptığın muhabbet, verdiğin ders ulaşılabilir olmadığı için başka insanlar bunları görüp eleştiremezler. Ancak düşüncelerini, iddialarını kaleme aldığın anda çok farklı görüşteki insanlar dahil herkes bunlara erişebileceği için bu iddialar artık eleştiri oklarının hedefi olmuştur. Belki olumlu belki olumsuz. Hicri 911 yılında vefat etmiş büyük âlim Suyuti belki de bu yüzden genç yaşta kaleme aldığı birçok eserini beğenmediği için yakmıştır¹. Bir eser yazıp altına imzanı attıysan artık o eser ya senin için bir lekedir, ya da bir övünç kaynağı. Çünkü kitapların okunduğu, eleştirildiği, bir hata yaparsan üstüne tehafütler yazıldığı², iyi bir iş çıkardıysan Kur'an'dan sonra en sahih kitap kabul edil-

1 Halit Özkan, "Süyuti", TDV İslam Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/suyuti> (14.11.2018).

2 İmam Gazali, İbni Sina gibi filozofları hedef alarak Tehafütü'l-Felasife (Filozofların Tutarsızlığı) isimli kitabını kaleme almıştır. Gazaliden sonra yaşayan İbn Rüşd de Gazali'nin filozofları anlamadığını ileri sürerek Tehafütü't-Tehafüt (Tutarsızlığın Tutarsızlığı, başka bir ifadeyle Tehafüt kitabının tutarsızlığı anlamında) kitabını yazıyor. Bu kitabı eleştirmek için de İbn Kemal Paşa'nın üçüncü bir Tehafüt kitabı yazmasıyla Tehafüt geleneği oluşmuştur.

diği³ bir kültür içinde yaşıyor-sundur. Bu kültürde yazdığını ciddiyetsiz yazmaya yer yok!

Şerh-Haşiye yazım kültürü de anlattıklarımızla irtibatlandırılabilir. Öyle bir kültür düşünün ki, yazacağınız esere birilerinin her kelimenizi dikkate alarak şerh, haşiye, talik yazacağını, o eseri birilerinin ihtisar edeceğini bilerek yazıyorsunuz. Seçeceğiniz kelimeleri dikkatlice seçip, eş anlamlı sözcükleri gelişigüzel kullanmak yerine aralarındaki nüanslar üzerine düşünüp birini diğerine tercih ediyorsunuz. Böyle yapmadığınız zaman size tesahül ehli deniyor; lafızları dikkatli seçmiyor, kolaycılığa kaçıyor anlamında. Sonra bu nüansları toplayan furuk kitapları⁴ yazılıyor.

3 İmam Buhari'nin yalnızca sahih hadisleri aldığı hadis kitabı Kur'an'dan sonra en sahih kitap kabul edilmiştir. Bu esere böyle bir lakap verilmesinin İmam Buhari'nin şahsiyle değil bu kitabın bu eleştiri kültüründe değerinin takdir edilmesiyle alakalı olduğunu anlamak için İslami İlimleri tahsil etmiş olmaya gerek yok.

4 Zat ve şahıs kelimeleri mesela aynı anlamda kullanılabilir mi? Aralarındaki fark nedir? İsyân ve Fısk kelimelerinin manaları tamamen aynı mı? Bunlar eskilerden bize gelenler. Bu literatürün önemini göstermek için günümüzden bir tane de ben söyleyeyim: İlim ve bilim eş anlamlı kelimeler midir? Öylelerse birbirinin

Yeni bir literatür oluşuyor, eş anlamlı kelimelerin aslında çok ince farklarını göstermeyi hedefleyen. Yazdığınız düşüncenize yapılabilecek muhtemel itirazları düşünüp [fe in gile fe in gulte] gibi ifadelerle zikrediyor, sonra bunlara cevap veriyorsunuz. Birinin gelip her kelimenizi oraya niye koymuş olabileceğinizi düşünerek bunları açığa çıkaracağını bildiğiniz için ibarelerinizi kısaltarak bir cümleye sayfalarca şey sıkıştırıyorsunuz. İşte böyle bir kültürde dilin ne kadar inceldiğini, düşüncelerin ne kadar temellendirildiğini, ilmin ne kadar aktif ve dinamik bir hal aldığını düşünün. Peki, yukarıda bahsettiğim kadar bariz hatalar yapılan, bu hataların da kimsenin umurunda olmadığı bir ilim ortamıyla nereye varabiliriz? Maalesef günümüzde kitap yazan değil; twit atan, video yükleyen hedef alınıyor. Çünkü bunların alıcısı var. Kitap okuyan yok ama Youtube'ta video izleyen, Twit yerine kullanılabilir miyiz? Yukarıda "ilmi dakikliğin" ifadesi yerine "bilimsel inceliğin" desem aynı manaya gelir miydi? Eş anlamlı değilse aralarında ne fark vardır? (Himmeti ali bir talebeye güzel bir dergi yazısı konusu çıktı.)

ter'da insanları stalklayan çok. Birisi Youtube'a bir video yük-lüyor, dile getirdiği düşünceler yüzünden cumhurbaşkanının konuşmasına konu oluyor. Baş-ka biri attığı twit yüzünden linç ediliyor. Ama kitap yazan adam, zaten kimsenin okumadığının bi-lincinde, çayını yudumlayıp ra-hat rahat yazmaya devam ediyor.

Yazının asıl konusuna ge-lirsek Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde öğrencilerin çı-kardığı dergilerin sayısı gün geç-tikçe artıyor. Peki, bahsettiğim gibi bir kültür var mı? Maalesef yazıya başlık olan şeyin varlığından bahsedemiyoruz. Zaten bu konuda kimse Beyoğlu'nu ta'n edemez. Zira aydınları arasında böyle bir kültür oluşmamış bir ülkedeki lise talebelerinden bunu beklemek haksızlık olur. Ancak şunun da farkına varmak lazım ki, bu kültürü bir yerden oluş-turmaya başlamak lazım. Ben de dergilerin sayısının arttığını görüp sevindiğim zaman Beyoğ-lu'nda artık ikinci adımı atmaya çalışmanın zamanı geldiğini dü-şünerek bu yazıyı kaleme almaya karar verdim.

Bildiğim kadarıyla geçen sene Mahlas, Sinerji, Vaveyla dergileri çıkmaktaydı. Bu sene de bunlara Abdallar isminde bir dergi eklend.. Öncelikle önemli bir meseleyi vurgulamak istiyorum: Türkiye yayım tarihi birkaç sayı çıkarılmış dergilerle dolu-dur. Dergi çıkarırken en önemli meselelerden biri bu derginin za-manla kökleşmesine çalışmaktır.

Bahsettiğimiz kültür de zaten bu şekilde oluşur. Bir dergi zamanla okurunu bulur, okuyucu kitlesi-ni oluşturur. Yazarları netleşir, düşünceleri tanınmaya başlar. Dergiyi kontrol edecek hakemlere ihtiyaç duyulur, artık o dergide her yazı yayınlanmaz. Süzgeçten geçirilir, kabul edilen yazılar da son derece titizlikle düzenlenerek dergide yayımlanır. Dolayısıyla artık bu dergide yayımlanmış bir yazı muteber sayılır, bu dergiye yazacaklar ciddiyetle yazarlar. Bu sayede istenilen kültüre bir adım daha yaklaşılmış olur. An-cak birkaç sayı çıkmış dergiler ise yarım kalmış denemelerden ibarettir.

Dergi birbirinden fark-lı düşünceleri barındırabilen bir kurumdur. Bazen bir dergi ya-yımlanan yazının aynı dergide eleştirilmesi oldukça olağandır. Öte yandan dergi kitap gibi otur-muş düşüncelerin değil akmaya devam eden, gelişen, değişen dü-şüncelerin yeridir. Dolayısıyla bir talebenin kendini en çok geliştirebileceği mecradır. Düşüncele-rini, üzerine yapışacağını düşün-medem rahatça ifade edebildiği, yeri geldiğinde de düşüncesinden dönebileceği bir faaliyettir.

Bu anlattıklarım çerçeve-sinde naçizane tavsiyem şudur: Beyoğlu çevresi olarak sürekli yeni dergiler çıkarmak yerine eli-mizdeki dergileri tahkim etme, en güzel şekilde sürdürme yoluna gidelim. Aynı ayda iki yeni dergi daha çıkarılmaya başlandığı hal-de Mahlas dergisi yazı bulama-

yıp sayı çıkaramayacak duruma düşmesin. Bir tane olsun, sürekli olsun. Biz okuldan ayrıldıktan sonra da devam etsin, dinamik olsun. Sonra bu dergiye sığmayıp taşsın. Başka türlü bu iş geçici heves ve heyecanlardan öteye gitmez. Dışarıdaki dergilerin bir duruşu, görüşü, ideolojisi oluyor. Bu yüzden bir dergi bu duruşundan ötürü tercih edilemeyebilir. Fakat Beyoğlu'ndakiler için bu da çok geçerli değil. Bu sebeple, Beyoğlu'nda sürekli yeni dergiler çıkmasını hoş karşılamakla birlikte varolan dergileri yazısız bırakmamanın daha güzel olacağını düşünüyorum.

Mahlas dergisinde bazı yazıların sansürlendiği öne sürülerek bir itirazda bulunulabilir. Bu durumun aslında olumlu bir yanının da olduğunu düşünüyorum. Kıymetli okur, gündemimizi okuldaki gelişmelere, beğenmediğimiz bazı uygulamalara sıkıştırırsak bir yere varamayız. Efendiler, edebiyat dediğiniz, ideoloji içerdikçe değerini kaybeder. Bugün Beyoğlu'ndan kimin eline kalemi verip bir hikâye yazmasını istesen, oturup Beyoğlu'nu anlatan bir distopya yazıyor. Bu kısırlıktan kurtulalım. Gerçekten edebiyat yapmaya çalışalım. Bir düşünce yazısı kaleme alırken illa idarenin yanlış gördüğümüz işlerine eleştiri sıralamamız veya siyasi gündemi konu almamız gerekmiyor. Biraz kafamızı kaldırıp düşünce alanına intikal edelim. Ortaya cesurca bazı iddialar atıp temellendirmeye çalışalım. Sonra

birileri bunu insafıca eleştirsün, biz de tekrar gözden geçirip meseleyi zihnimize daha muhkem bir hâle getirelim. Oturup kelimeler üzerine düşünelim, bazı şiirleri tahlil edelim, arka bahçedeki bir çiçeği tasvir etmek için kelimelerle ne kadar oynayabiliyoruz, buna bakalım. Bizi asıl geliştirecek olanlar bunlar.

Sürekli yeni dergiler çıkarmaktansa bir dergiyi devam ettirelim diyorum. Yanlış anlaşılmasın, bu dergi illa Mahlas olmak zorunda değil. Hatta şu an çıkarılan dergileri yarım bırakmayı da önermiyorum. Bir dergi çıkarmaya giriştiyse bunu sonuna kadar devam ettirelim diyorum tam tersine. Girişmeden önce de düşünelim, maymun iştahlılık yapmayalım diyorum. Yukarıda isimlerini saydığım her dergi bir defa çıkarılmaya başlanmıştır ve bence sürdürülmek zorundadır. Ama ciddiyetle. Bir derginin editör yazısı dil yanlışlarından geçilmiyorsa öbür derginin yazarları tüm dil yanlışlarını gösteren bir eleştiri kaleme alsın. Bir dergide temellendirilmemiş bir düşünce kaleme alınmışsa öteki derginin bir sonraki sayısında bunun tenkidine rastlayalım. Ancak insaf ve hakkaniyetle, üslupta saygı sınırlarını aşmadan, karşı tarafı değil, karşı tarafın yazdığını hedef alarak. Eleştirilen kişinin eleştiri okuyunca "Hay Allah razı olsun, bunları ilk fırsatta düzeltiyim." diye düşünebilmesine imkân veren bir üslupla. İşte böyle bir eleştiri kültürü herkesin yazı

yazarken dikkatli davranmasını, dolayısıyla kendini geliştirecek şekilde yazmasını sağlayacaktır. Böyle bir kültür bize çok şey kazandıracaktır. Tabii böyle bir kültürün oluşması için öncelikle dergi yazarlarının Beyoğlu'nda çıkan tüm dergileri takip edip yazılarını okuması gerekir. Yazıların okunma sayısını artırmayı, bir yazı yazıldığında bunun ses getirmesini istiyorsak önce buradan başlamak güzel bir iş olacaktır.

Yazdıklarımın yanlış etkiler bırakmaması için son bir eklemede bulunarak düşüncemi biraz daha açmış olayım. Düccane Cündioğlu, yazının başından beri bahsettiğimiz kültüre çok önemli bir katkı olan⁵ Felsefe'nin Türkçesi isimli, büyük kısmı Türkçe tercümelerin eleştirisine ayrılmış kitabın sonunda şöyle demektedir:

“Ben nicelik itibarıyla cevaplanabilecek öylesine yazılmış bir eleştiri yazısı kaleme almadım; zira sadece sıradan birkaç hata için yazı yazmaya lüzum görmedim. (...) Yazılarımda verdiğim misaller, yazar veya mütercimi eleştirmeme neden olan hataların misalleri değil, bilâkis sebebi hakiki addettiğim ciddiyetsizliklerini gösterir misallerdir. Bir yazar ya da mütercimin ‘hatalarını göstermek’ ile ‘hatalarının seviyesine işaretle ciddiyetsizliğini göstermek’ arasındaki fark, basiret

sahipleri için izahtan varesten bir keyfiyeti haizdir sanırım.”⁶

Söylediklerim, bu sözlerin ışığında düşünülmelidir. Seviyeli bir eleştiri kültürü oluşturacağız derken herkesin eleştiri manyağına döndüğü bir tabloyla karşılaşmak hiç de hoş bir durum olmaz. Son olarak, bu yazıyı, Mahlas dergisine yazı vermiş olmak için yazmadım. Bizlere bir şeyler katacak olan bir dergi kültürünü dert edindim. Bu derdin dürtüleriyle kalemime sarıldım. Öyleyse kıymetli okur, anlattıklarımın hak veriyorsan sen de bu işin ucundan tut. İlk adımı bu yazı üzerinden atalım. Okuduğunu arkadaşlarıyla muhabbetine aktar, arkadaşlarına da okut. Sen de okumuş olmak için okuma, bu uğurda bir taş da sen koy. Bu yazının ne kadar okunduğu, duyulduğu, konuşulduğu, tartışıldığı; bize bu kültürü oluşturmak için ne kadar imkânımız olduğunu, Beyoğlu'nun bu kültür için hazır olup olmadığını gösterecek. Yok, eğer söylediklerimize katılmıyorsan herhangi bir derginin bir sonraki sayısında görüşlerinden istifade etmek için Beyoğlu dergi tarihinin ilk eleştiri yazısı olacak yazımı bekliyoruz.

DİYARBEKRİ

5 Eleştirisi yapılan neredeyse her kitabın yazarı ya bir cevap yazmak zorunda kalmış ya da gösterilen yanlışları bir sonraki baskıda düzeltmeye çalışmıştır. Allah Cündioğlu'ndan razı olsun.

6 Düccane Cündioğlu, Felsefe'nin Türkçesi (İstanbul: Kapı Yayınları, 2014), 189.

Aşkın Hâlleri

Kim bilir, kim tarafından, ne zaman sarmaşık anlamına gelen “aşk” sözcüğü, somutlama yoluyla “tek varlık etrafında dolanıp duran duygu”ya ya da bu duygudan "sarmaşık" anlamına aktarılmıştır. Sarmaşığın gözü yoktur; bu yüzden o, yanında bulunduğu, kuvvetle hissettiği tek varlığa tutunur, sarılır, sarınır ve kuşattığını zannettiği o varlık tarafından kuşatılmış olur; böylece âşığın, aslında bir zandan ibaret olan bu duygusu gerçeğe dönüşür. Bu, onun hem hürriyet hem esaret dünyası olur...

Aşk dünyasında akıl; merak ve ümitle dolaşırken birçok güzel görür, kimini kısa bir süre kimini uzun uzun seyrederek hayatını sürdürür. Diğerlerinden daha çok beğendiği birinin bir suretini alır, gönül sarayına yerleştirir.

Gönül sarayına inip bu sureti izledikçe dışarıdaki aslı bahçeye gelir, buluşurlar. Akıl, sarayına dönerken güzelin yeni bir suretini alır, gönül sarayına götürür. Tekrar gider, bir suretini alır, tekrar alır, bıkmadan usanmadan alıp getirir, gönül sarayını doldurur. Gönül sarayı, çeşit çeşit suretlerle doldurulmuş bir müzeye dönüşür. Akıl, bir göndergenin yörüngesinde dönüp dururken gönül sarayının aynalarına yansıyan havai fişek yıldızları altında mest olmuş bir hayranlıkla hayatı yaşar durur: seveda

Veya;

Gönül sarayına inip bu sureti izledikçe dışarıdaki aslı gönül dünyası etrafında ay gibi döner ve bu döngü devam ettikçe mutluluk-

la acı, gece gündüz gibi hayatını kuşatır. Akıl artık gönül sarayından ayrılamaz olur. Her gün içine diktiği anıtı temizler, cilalar, parlatır. Bütün kusurlarından, kirlerinden arındırdığı anıtı kusursuz güzellik iksiriyle ölümsüzleştirir: Asıl surete, suret asla dönmüştür artık: kara sevda

Ya da;

Aklın; beğenip gönül sarayına yerleştirdiği, kusurlarından tamamen arındırdığı, olağan üstü güzellik iksiriyle ölümsüzleştirdiği suret öyle büyüleyici bir nurla kuşatılır ki suret o nur içinde çizgilerini yitirip saf güzelliğe dönüşerek bütün kâinatı kuşatır ve akıl bunun tek bir güzelin kâinata yansıyan görüntüleri, pırıltıları olduğunun bilincine varır: ilahî aşk

KULABERİ

İkrâr

Sana kalbimi tüm burukluğuyla açıyorum
Beceriksiz her çırpınış sonrası baskılanan
mağrur duygularla gün sonuna yaklaşarak
mahmur bir zihinle uzanıyorum sana
Seni denizden çıkarıyorum ve bulutlardan
Plansız bir iç çekişle bakıyorum sana
Havayı kokluyorum seni her gördüğümde
Yaşamak kokuyor, bir vadi gibi karanlık ve gizemli
Yaşamak kandan berî ancak dinamik
Yaşamak, solgun renklerde aramak seni
Her yanda yaşamak esintileri
Gün batınca o kızılılıkta bir yerim ağrısı
ki beni kaşlarımı çatıp da yorulmamdan tanırsın
Son bir gayretle seni ararım
Çünkü öğrendim yaşamın tekliğini
Her kalıbın eridiğini seninle öğrendim
Canlılığın altında baskılanır yaşamak
Benim baskılanan ciğerim gibi
Oysa sızmaz hiçbir yaşantı kan basıncına
Ciğer dolusu nefes almak ispatlamaz hiçbir şeyi
Acizyetten başka

Yaşarken yapageldiğim ne varsa
bağırmak içlenmek işlenmek
ilerlemek dalgasız denizde gri sihirli zarı yarararak
hepsini sunuyorum sana
İşte ben onsekiz yaşında tutmuş değilim hiçbir kadının ellerini
Parmak uçlarım gerilmeden selamlaşmadım hiçbir yabancıyla
Zihnimi hiç kurtaramadım kara, eğreti düşüncelerden
Bakışlarımın gem vuramadım basık günlerde
Samimiyete ve topluluklara hep uzaktan baktım
Kendimi veremedim hiçbir sohbete
Yabancı dillerle düşündüm geceleri
Hiç düşünmedim sonra ikindiye kadar
Ciddiye almadım hiçbir gelecek kaygusunu
Çünkü kaygu kelimesini sözlükten öğrendim.

Yıllardır öğrenmekten medet umdum hayatımı
Yürümeyi öğrendim ve konuşmayı
Yumruk atmayı sıkmayı sallamayı öğrendim.
Ve Vahşinin mızrağını öğrendim sonra
Bir daha bırakmadı bu burukluk peşimi
Oyun oynarken Allah çok kızdı diyen de bendim
Allah'ı oyunla tanıyan da ben
Çocuklara bakışımı kazanan ben değildim
Elbet bahşedildi duygular bana
Paylaşmayı beş yaşındayken öğrendim
camide bir bebeğe çubuk krakerimi vererek

Bahçemde güller ve domatesler açsaydı eğer
Eğer örümcekten korkmasam ve yaklaşabilsem ona
Yanıma aldığım çiçekleri pencere önüne dost
Bakışlarıma sırdaş kılabilirdim bir
İnsan olacak kuvveti odun taşırken hissedebilirdim.
Durgun yaşamak ne kadar uzak.
Ben boğazın serin, koyu mavi sularına yaklaştıkça uzaklaşmak
senden daha muteber
terk etmek seni daha saygın
Oysa ben saygınlığı otobüs camından,
münbit ineklere bakarken öğrendim.

Kerahatin bitişini beklerken
Toprağı belleyerek helva sesine sığınsam
Toprağı parmaklarımla sıksam
Selamlaşsam toprağı gün ışığıyla
Güneş rahatsız değil, terbiye etse beni
Toprak kucaklasa
Gök yarılrsa
Sen gelsen ben sana sorular sorsam
Öğrensem bilmek nedir?
İnsan yaşamadan nasıl bilir?

Sen gelsen güller açsa bahçemizde
Sen gelsen rahatlasa insanlık
Sen gelsen rahatlasa İstanbul
Sen gelsen sularımız temizlense
Sen gelsen bulutlar gölgelese bizi
Sen gelsen, biz yine hendekler kazsak beraber
hendeklerce ölsek hendeklerce üzülsek
komutanlar çıkarsak içimizden
Gündoğumuyla seferlere çıksak
dönenler yine otursa mehtaplı gecelerde
deniz kenarında
Üzerimize yağan karla temizlensek
Başlasak yaşamaya ömür bitmeden

Sen yokken kim öğretebilir yaşadığımı bana
Kara bir gecede karaçamlar altında upuzun yürürken
Üzerime meyleden devasa yaratıktan
dehşetle sığındığımda yaşamaya
Sırtımın açık kaldığını hissedince
Kamburumu çıkarıp da iki kolumu iki yanına sarkıttığımda
indirdiğimde göz kapaklarımı
Ancak sen kabul edersin beni yanına

Pranga

Birazdan yağmur yağacak
 Bir hareketlilik var yüzünde göklerin
 Kim bilir kaç nefis arınacak kirlerinden
 Ve kim bilir kaç تنها köşe başında ıslanacak hayaller
 Bir şimşek çaktı, aydınlandı boydan boya gök
 Görünüverdi gönlüme kirleri insanlığın
 Bulutlarda biriken, kim bilir kaç ah var
 Alınan masum bir candan
 Köşesine çekildi huzur
 Şimdi isyan, şimdi ağlamak, şimdi bağırma vakti insanlığa
 Bağırma ve sormak hesabını yalancı çehrelerin
 Haykırmak gök yüzüne
 Ver yağmurlarını ki arınsın insanlık
 Yalancı hesaplarından, oyunlarından ve dahi süregelen çıkarlarından
 Ver yağmurlarını ki uslansın gönül
 Gömsün kinini açtığı boşluğa yerdeki, her bir damlasının
 Gömsün tüm seslerini hayatın
 Sükut getirsin yağmurların
 Anılar defterine düşsün iki damla
 Satırın hem başına hem ortasına hem sonuna
 Her safhasına hayatın, iki damla yaş
 Sessizliğe gömsün karanlıkları
 Yetsin iklimlerini kuşatmaya her sevda şarkısının
 İçinde olup bitsin ne varsa
 Vuslat da içinde olsun ve fırac da
 Hasret de içinde, hüznü de, tebessüm de
 Her heyecanı hayatın
 Derin bir yalnızlık, sükunet içinde
 Bir şimşek bozsun sessizliğini
 Kapanmış gözlerinin içini dahi aydınlatsın
 Paslanmış, kirlenmiş kulaklarında tiz bir ses yankılsın
 Tok şimşegin tiz sesi
 Ne garip tezat
 Çeker mi paratonerleri beşerin
 Hüznünü de göklerin
 Söküp alır mı içlerinden göz yaşlarını bulutların
 Ve düşüyor ilk damla yarım kalan mısranın sonuna
 Ve bir damla daha
 Yarım kalan hayallere, mısralara, hayatlara vurulan birer Pranga ..

Barslanı

Yüksekçe bir tavan, dört lamba, biri açık...
Genişçe bir oda, altı ranza, on iki kaçık...

Yoklama vakti, yat saati, kapı kırık...
Sert basamaklar, yumuşak yatak, biçimsiz yastık...

Gece soğuk ve insanlar... yorgan sıcacık...
Kurulan hayaller önce, sonra düşler bulanık.

Yorucu günler, bezgin ruh, vücûd mahpus.
Herkes şeytan, nefis gardiyan, benim mahpus.

Benim ben, burada fâni tek sanık.
On bir öfkeli adam ve bir kanık.

BARSLANID

Barslanı: Yeni Bir Nazım Biçimi

Barslanı, bizzat bendeniz tarafından geliştirilmiş bir nazım biçimidir. Barslanı, beş beyitten oluşur. Kafiye düzeni aa, aa, aa, bb, aa şeklindedir. Tam ya da zengin kafiye kullanılır.

Barslanının başlıca konusu “ruh”tur. Ancak keder, hasret, şehvet, hayat felsefesi ve tasavvuf gibi konular üzerine de yazılabilir.

Barslanıda herhangi bir “ölçü” zorunluluğu yoktur. Hem aruzla hem hece ölçüsüyle hem de serbest ölçüyle yazılabilir.

Dakikalar bir asır gibi geliyor bana
Akrep ile yelkovan didişmeyi bıraktı
İçimde özlemler büyütürken ben sana
Sakladığım hüznler gözümde bir bir aktı

Kalbim bir sınav kâğıdı gibi ıssız
Geleceği meçhul bir öğrenci gibiyim
Sen hayatı yaşarken umarsız ve kaygısız
Ben dipsiz bir kuyuda terk edilmiş gibiyim

Senle sonucu belli bir sınavdaydım
Sen soruları soran, bense öylece kalan
Uykular diyarından kaçtım ben, firardayım
Senle yaşanan an gerçek, gerisi bence yalan

Sınav bitti sonunda sonuç: hüzn ve ayrılık
Gitti neşe ve umut, geldi: acı keder
En kadim dostum oldu bana yalnızlık
İçimdeki hayalin bana bir ömür yeter

Borç

Ayna kırıldı
Ve gözümde düşen bin damla yaşla
Balıkların ömründen aldım payımı
Kulaklarım, hiç kalmadı kulağım
Ama sapsarı çöllerin kokusunu biliyorum
Kaşınan parmak uçlarım
Can veriyor başsız dev annesine
Bense hiç büyümüyorum
Kan damlıyor da is kokan ellerimden
Omzumda açmıyor tek bir lale
Kara camların ardında birbirine vururken kadehler
Ömrümü aldığım bin parça balık
Pamuktan bir ağa takılıyor ve ölmüyor
Yeni bir ahenk canlanıyor gözlerimde
Kırılmış cam parçalarının tınısı gibi
Ama benzemiyor hiç biri yosun tutmuş kerestelere
Çatılmıyor birbirine ve görünmüyor
Borcunu tahsil edemeyen kuşlarım için
Yemyeşil yapraklar tutuşturuyor pencereimde
Ama yanmıyor siyah ciltli siyah benekli defterim
Çünkü yağmurla çatılmıyor camlarım ve aynam kırık

YAĞMUR

Ses

Uyku basmış karanlığı
Bir yalanla herkesler bayılmış
Hayal uykuya saklı
Ak sakallı dedeler gelmeyen sevgili
Uyku bir bana uğramıyor galiba

Hastalıklı bir dünle yarınlara bakıyorum
Ölüyorum en az herkes kadar
Ama yaşayamıyorum
Ölümü hissediyorum
Her sabah yeniden ölüme uyanıyorum
Gün doğmaz ölümlere
Gün doğmuyor

Dışarıdan bir ses gelir
Buğulu bir çıkarım sarar beni
Öfkeyle kalkar da giderim
Satırların bittiği o son kelimeye
Gece
Ne kadar da aşka layık
Ritmini kaybetmiş dansçı yüreğim
Yürürüm sabah ardından gelir
Yürürüm ses yaklaşır
Soğuk keser ateşimi
Belki bir adam görürüm kirlenmemiş
Alnından öper sonra tekmelerim
İnsan nasıl olur da kirlenmezmiş?
Yol kenarı asık ruhlar
Ölmüş köpek havlamaları

Yol kenarı günah fısıldar
Gitmek istersin terk etmek sesi
Hem nereden baksan yol bir ömür
Zaman hızlı
Ömür kısa
Muhayyilem yetmiyor sesi anlatmaya
Oturup dalgaları seyrediyorum
Çünkü dalgalar sesi hatırlatır
Kıyı vuslat su yol
Dalga ömür
Kırmızı kayık suda
Dalmış bakışlarım uzaklara
Ud girer efkarla
Valse ile benim aramıza
Kemanlar susmak ister
Pianist duraksar
Bir ud beni anlatır onlara
Kelimeler yetmez yılmımı anlatmaya

Müzmin ağlak gözlerime söz geçiremedim
Üstelik güneşle küstük ezelden
Bakışlarım değişti yol çarpar beni
Bakışlarım jazz fikirlerim arabesk
Ses beni kendine çeker
Karanlıktan kaçamam
Yakar yüreğimi sevgin
Bitap bırakır ses
Sesin.

YÂRE

Şakacıktan Bir Ömür

Bir bahar gecesi gelmişim dünyaya ,
Zormuş doğumum, ızdıraplı.
Sonra imam efendi ezan okumuş kulağıma,
Ardından yakmış sigarasını
Kara bir duman ve aydınlık yüzler yan yana.

Büyüdüm
Taş atan çocukları gördüm,
Onlar ki bizim marşlarımızın ilham kaynağı,
Samimiyetin, öfkenin ve cesaretin vücut bulmuş hali,
Biz gençlerin sırtı dönük kardeşleri,
Ve televizyonların,
gözleri öfkeli ve göğüsleri kanlı sirk palyaçolarıydı.

Marşlar, evet o zamanlar marşlarla da tanıştım.
O marşlar ki;
En sevdiğim isimleri, en sevmediğim insanlardan,
Sevmek zorunda olarak dinledim.
Sevdim de biraz.
Haram(!) çalgılardan kelime-i tevhid çalarak kazandığım sevaplarla,
Devrim diye bağırıp rock müzik dinledim.

Ciğerlerim hayret etti bana.
Öksürdüm,
İhtilali kustu kanım
Bedenim istemedi içimdeki yalan nehrini.

Öksürdüm,
Yalnız ve siyah kum tanelerini atmak istedi
Kapkara bir kan yağdırdı,
İçimdeki şelale.
Su değildi benim ilacım,
Bir tutam kaktüs ve kuyruksuz bir akrep.
Öksürdüm ve olmadı,
Yuttum ve yeniden yeşerdi ciğerimdeki çöl.

Hayat bu, insana ilginç şeyler yaptırır.
Nerede ne söylediğini düşünüp yorulmak istemiyorsan, derdi dedem
Her yerde doğru olanı söyle dosdoğru ol!
Bense nerede, neyi, nasıl söyleyeceğimi düşünmekten
asla söyleyemedim,
Söylenmesi gerekenleri.

Aynamı parçaladım altın baltamla
Güneşi göremiyorum, artık öksürüyor ama kusamıyorum.
Şimdi, ömrümün sonunda hala o bir yudumluk hazzı,
Taş atan çocuğun gözlerindeki alevden bir parça
bir kıvılcımı arıyorum.
Yorgunum, bitkinim ve namaz bitti.
Beni oturduğum yerden kaldıracak çelik adamı bekliyorum.
İnanıyorum o pelerinli bir gün gelecek.

HALDUN

Düzen

Döndüm etrafımda savrulurak
Ateşler arasında donup
Buzlar arasında yanarak
Kendi içimde beni arayarak

Kilitli, mühürleri kırılmayan
Aynadan seken ben miyim?
Sorsam anlamsız, zihni ağlayan
Sadece dışım aynı, şevksiz çağlayan

Saatlerin tıkırtısı melodi
Öyle bir düzen olmuş dünya
Sapıtmış rotaları taşların, her biri
Ararken gölgesini gölgeleştirdi içi

Rehavet, istek, hırs ne nice
Perdeler filmi çamlarla beraber
Güzel olan, haram fertlere
Haramın yeri maazallah göklerde

Karşı gel dertlen boş boş
Derdin derdi olmuş olan
Öncesinde yalanlar pek hoş
Pembe, siyah, renkler loş loş

Çekiliyorum köşeme gayri ihtiyari
Meşrubatı oldu ölüm hayatın
Kimi kana kana içti
Kimi içmeden zehirlendi

Sen kokmalı şehir
Her nefeste aşk kokmalı
Hasret durağı olmalı şehir
Bir tutam özlem kokmalı
Bir gelecek beklentisiyle
İnsana yoldaş olmalı şehir
Her adımda âşık olmalı
Sonu olmayan sokaklarda
Neşeli bir çocuk olmalı
Bir bilye uğruna
Ortalığı birbirine katmalı
Bir uçurtma uğruna da olsa
Gökyüzünü seyre dalmalı
Bir kenara bırakıp hayatı
Sadece âşık olmalı

DERÛNÎ

Çelişkili Gece

Kafam karışık, çelişkili gecem
Bin bir sorun içinden çekip gidemem
Düşüncelerim bulanık kanlanır gözüm
Kalemim susamaz, zalime irin gibi akar sözüm

Bugün
Kaç bomba daha toprakla buluştu
Kaç çocuk kurak toprakta susuzlukla tutuştu?
Yine mi şehidimin kanı zalimin postalında kurudu
Niye herkes sessiz! Zalimin hesabı mı soruldu?

Yok, yapamam! Ben bu düzende bulamam saadeti
Baksana! İçimde can çekişiyor kalbimin rikkati
Bâtılları gösterirken tüm dünyanın ortak saati
Bu kadar bâtil içinde bulur muyum hakikati?

Dört bir yandan gelen kan kokusu sarmış havayı
Yoksa, kan kırmızısıyla mı aklayacaksınız kara parayı
Her tarafınız oyun, düzen ve sahte antlaşmalar
Korkun! Bir gün boğazınıza yapışacak o mazlumlar

SEN...

Yazacağım
Aşkı, nefreti, özlemi
En çok da seni.
Hepsi senin gibi
Gerçek olduğu kadar hayal
Uzak, yakın olduğu kadar
En yakını nefret bana
Belki de aşk
Bilmiyorum, karışıyor duygular
Seni yazmaya çalıştığımda hep aynı,
karmaşa

Korku
Tetiği karmaşanın.
Anlatırken seni
Kelimelerimin gücünün yetmemesi
Veya nefretimden yakması seni

Sen ve nefret
Aşk ve nefret bir başka deyişle
Kalemimdeki tek güç,
İçimdeki en büyük fırtına
karınca adımı kadar sessiz
korkunç, insanlığı yıkacak kadar

En büyüğü korkumun
Bırakman nefretimden ellerine
Ya da nefretsiz bırakman beni
Biliyorum
Yaşayamam seni kaybedersen
Nefrette aynı,
Yakışmasa da ne sana, ne de senin yanına
Bağlıyor bana seni ve hayata beni

Hayat
Geçirdiğimin zamanın adı
Gerçek olduğu kadar hayal
Sen, nefret olduğu kadar

Haliç'e Nazır

Yılığım son nefesime kadar ertelendi
Omuzlarıma yazık değil mi?
Bu şiir bir gençlik hevesi midir?
Kim genç, hem daha çocuk, kim yetişmiş?
Kaygıyla ağlayan ben değil miyim?
Dudağım uçuklar aksar nefesim
Sarkarım dar penceresinden modernizmin
Derim ki intihar kadar mubahsın sevgilim
Kulağımız o seslerle delinsin
Kan süzülürken yanaklarımıza ağlayalım
Bir köpek havlasın üzülelim
Bir cazgır bağırsın "Siz eşitsiniz!"
Midemiz bulansın bir daha kusalım
Seninle hakaretler etmek isterdim yoksulluğa
Top oynayan çocuklara, faşizme,
Romantik bir şarkı değil ki bizimkisi
Bir çığlık eski ağızlardan belki bir küfür okkalısından
Aşık olmak ne kadar demode
Cinnet diyorum sevgilim ne kadar uzak bizden
İntihar uzak değil masum bir katilden.

Su serin, rüzgar ılık, dilimde ucuz bir ıslık,
At üstünde bir adam; marifeti kahramanlık
Çiseleyen yağmur değil öfkemdir
Birikmiş yumruklar yanaklarda sertleşir
Karşıda Pierre Loti bak herkes uzanmış
Bir revolve mermi sürerken hissettiğim
Uzak kadar yakın, yakın kadar uzakmış
"Soğuk namlu sıcak şakakları şeneltir"

Esmersen ya da İngiliz'sen biraz
Ölüm değişmez şansından
Son nefes yılgınlığın resmidir
Ölüm son nefestedir
Beş param nefesim bir de sensin
Biterken bittiğini hissettiğim
Yeni bir hayat mı yoksa eski gözlerin mi senin

Gökyüzüm, yüzüm-gözüm, özüm-sözüm
Karanlık gece gibi maviye nazır
Bin vapuru vuruyorlar sevgilim nice dört kişi
Mubahtır alkış tutulan suçlar
Suçlular, aşıklar kadar olağan
Oysa nice asayiş berkemaldir şehrimde
Yiten umutlaraysa kamera taktırmalı
"Sonra katili bulup beynini patlatmalı!"
Hayır bu bir suçtur
Kimsenin beyni patlamamalı
Herkes tüketmeli ve sonra ölmeli
Yaşasın düşmanlarım bu devirde
Yaşasın alkış tutsun tüm şehir de
Büyük lokmalar da onların olsun
Ben biraz büyük laflar
Sonra
Elveda.

Ay Işığının Altında

Ben
Yağmurlar altında yürürdüm
omzumda bin bulutun yükü
Yeni yeni bakardım kuşların gözlerine
Kuşlar ki en iyi bilenlerdir yağmurun sillesini
Kuşlar sarhoştur ve yoldaşlarımdır
semanın gözyaşlarında boğulurken
Nefes almanın neden mümkün olmadığını
gözlerimle sorduğum kuşlar
Birtakım sebepleri su zerrelinde ararlardı
Anladım ki
Temizlenmek ancak böyle mümkündü
Ölmeden temizlenmek olmazdı
Ölmek gerekliydi yağmurun altında
Erimek gerekliydi
Ve en iyi ben gördüm şehrin ve yağmurun münâdemesini
En iyi ben bilirim
Güneş her sabah tepeler arkasında
gülümserken
Şehrin gözlerini kapamaya çabalamasını
Çünkü şehir karanlığı sever
Güneş ise bizzat aydınlıktır
Şehir baykuş seslerine,
Şehir ay ışığına aşıktır çünkü sırdaşıdır
En iyi ayışığı bilir bir fahişenin alın terini
Gözlerindeki nefreti görür
Ay ışığı her şeye şahit olmuştur
Çöp kutularını titreyen ellerle
çıplak ayaklarla karıştırır bir adam
parklarda uyur
Gecenin koynunda
yanından bin insan geçer
bin insan bir kof sel
eğerler suratsız suratlarını aşağı
ben de eğerim, ben de
Ekmek kırıkları ve suratsız surat parçaları
adam ekmek kırıntılarını yerden aldı
Suratsızlar vicdanlarını
Geceyse ölene dek yalnız kaldı
Ay ışığının altında

MERDÜMGİRİZ

dergimahlas@gmail.com